8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 500 lir
Leto XXXIX. Št. 94 (11.510)
TRST, petek, 22. aprila 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

DANES POMEMBNO ZASEDANJE CENTRALNEGA KOMITEJA SOCIALISTIČNE STRANKE

Craxi želi politične volitve 26. junija
Demokristjani se temu predlogu upirajo

V PSI obstaja široko soglasje o nujnosti vladne krize - Piccoli: samo čudež nas lahko reši pred volitvami
Socialdemokrati in liberalci volitvam nasprotujejo - Pannella napada socialiste - Fanfani pri Pertiniju

RIM — Socialistični tajnik Bettino Craxi bo danes v poročilu ob začetku zasedanja centralnega komiteja PSI predlagal združitev predčasnih političnih volitev z junijskimi upravnimi volitvami. Te govorice so se razširile sinoči, po tem ko je Craxi ves dan nadaljeval s srečanji in posvetovanji, s katerimi se je pripravljal na današnje zasedanje. Ni izključeno, da se bo zasedanje centralnega komiteja končalo že danes, nobenega dvoma pa ni, da bo najvišji strankin organ osvojil Craxijeve predloge. To namreč izhaja iz izjav skoraj vseh socialističnih predstavnikov v zadnjih dneh. Vendar socialisti še vedno premišljujejo, kako bi se umaknili iz vlade in prekinili sedanjo zakonodajno dobo, ne da bi vsa odgovornost padla na njihovo stranko. Tako je zelo verjetno, da se zasedanje ne bo končalo z odpoklicom socialistične delegacije iz vlade ampak s sklepnim dokumentom, ki bo vseboval osnovno ugotovitev, da se je življenjska doba sedanje vlade iztekla. Pri socialistih so, kot že rečeno stališča dokaj enotna, saj se za vladno krizo tokrat ogreva tudi opozicijska Lombardijeva in Signorilejeva struja.

Drugačnega mnenja so demokristjani. Včeraj so se ves dan širile govorice o srečanju med Craxijem in De Mito, vendar domokristjanski tajnik tega nikakor ni hotel potrditi. Sicer pa so pri demokristjanih v bistvu enotni, da nočejo junijskih političnih volitev, čeprav se zavedajo, da se z umikom socialistov iz vlade začenja kriza, ki je verjetno ne bo mogoče rešiti drugače kot s predčasnimi volitvami. To je potrdil tudi strankin predsednik Piccoli, ki je dejal, da bi le čudež lahko preprečil vladno krizo in da kriza v sedanjem, stanju pomeni razpust parlamenta. Kar pa zadeva volitve demokristjani vztrajajo pri stališču, da jih nočejo. To poudarja danes Galloni v uvodniku, ki ga objavlja Il Popolo, in v katerem je jasno povedano, da gre za vprašanje, če obstaja politična volja za nadaljevanje z izvajanjem dogovorjenega vladnega programa in če kdo s tem programom ne soglaša naj pač pove tudi razloge. Senator Granelli pa je izjavil, da lahko do politične krize pride samo preko glasovanja v parlamentu, kar pomeni, da hoče KD pridobiti na času. S temi stališči stranke relativne večine soglašajo tudi predstavniki notranje opozicije. Zunanji minister Colombo je tako v nekem intervjuju izjavil, da je treba napeti vse sile, da se ohrani sodelovanje med demokristjani, socialisti in laičnimi strankami, tudi zato, ker ta večina nima nobene alternative. Donat Catin pa obžaluje, da je prišlo do spora med demokristjani in socialisti in s tem spušča vodo na svoj mlin, češ da se je sam vedno zavzemal za dobre odnose s socialisti, vendar pa tudi on poudarja nasprotovanje predčasnim volitvam. Za nameček pa je treba še povedati, da so demokristjnski poslanci začeli zbirati podpise pod peticijo proti razpustu parlamenta. Skratka, krščanska demokracija sicer ni enotna o tem, kakšni naj bodo v bodoče odnosi s socialisti, povsem trdno pa je uverjena, da mora za vsako ceno preprečiti predčasne volitve.

Vprašanje zase je, če je ta uverjenost KD resnična ali namišljena. Kajti, v trenutku, ko ni izgledov za drugačne rešitve, je zelo lahko, pa tudi skrajno propagandistično trditi, da je treba preprečiti razpust parlamenta, kajti ta trditev omogoča vzračanje izključno odgovornosti za predčasne volitve na socialistično stranko.

Sicer pa so proti predčasnim volitvam tudi socialdemokrati, kar je Longo včeraj osebno povedal De Miti. Longo jenamreč dejal, da nasprotuje krizi, če ni že v naprej določeno, kakšna večina se bo na-to osnovala. Podobno je tudi stališče liberalne stranke, ki se prav tako boji volitev in se zavzema za okrepitev sodelovanja s socialisti, demokristjani in socialdemokrati. Sicer pa bodo liberalci odločali na zasedanju vodstva, ki so ga sklicali za soboto, ko bo torej že znano stališče socialistov. Ob koncu pa je treba še povedati, da je radikalni voditelj Panella včeraj ostro napadel socialiste in izrazil odločno nasprotovanje predčasnim volitvam. Dejal je, da je način, kako prihaja do te nove vladne krize, pravi državni udar v majhnem merilu.

O perspektivi sedanje vlade, pa tudi o splošnih političnih perspektivah se je ministrski predsednik Fanfani včeraj dolgo pogovarjal s predsednikom republike Pertinijem. Ni znano, kaj sta govorila, kajti ne eden ne drugi ni hotel o tem dati nobene izjave, nedvomno pa sta se Fanfani in Pertini že dogovorila o postopku in o rokih odstopa Fanfanijeve vlade, če bodo socialisti danes res sprožili vladno krizo.

Cena bencina nespremenjena

RIM — Nevarnost, da bi se bencin super podražil za 20 lir na liter je mimo. Ministrski svet je na včerajšnji seji sprejel zakonski odlok, po katerem bo cena bencina vrste super na sedanji ravni, kar pomeni, da bo liter tega bencina še naprej stal tisoč 165 lir.

Sklep gre pripisati dejstvu, da so nekateri člani ministrskega sveta predlagali defiskalizacijo podražitve nafte, ki izhaja iz sedanjega tečaja lira - dolar. Po omenjenem predlogu bodo sedaj črpali iz fonda, ki je nastal ob prejšnjih pocenitvah nafte, ki pa so bile podvržene fiskalizaciji. Predlog in poznejši sklep ministrskega sveta je v skladu z gospodarsko politiko zakladnega in finančnega ministra, da ne bi še povečala sedanjega davčnega pritiska.

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je na včerajšnji seji določil platformo za skorajšnji obisk predsednice jugoslovanske vlade Milke Planinc Evropski gospodarski skupnosti, Belgiji in Luksemburgu. (dd)

Kras? Upoštevati predvsem človeka!

Ob sodelovanju strokovnjakov bo v repenski telovadnici danes dopoldne simpozij na temo: «Tržaški Kras: narava in človek». V istih prostorih bo v popoldanskih urah okrogla miza upraviteljev krajevnih uprav. Zamisel o tej pobudi, kakor tudi o razstavi na isto temo, ki so jo sinoči odprli v Kraškem muzeju, je nastala ob ugotovitvi, da so doslej vse tovrstne pobude usmerile svojo pozornost samo na nekatere, sicer izredno zanimive aspekte Krasa, medtem ko pa ni nihče poskusil globalno prikazati te naravne dobrine, na kateri živi že stoletja slovenski človek, ki je s svojim znojem ščitil in bogatil Kras ter mu dal tisto podobo, ki jo vsi poznamo. Namen simpozija je torej vzpodbujati raziskovalce in upravitelje, ki pri ukrepanju ne smejo upoštevati samo enega aspekta, ampak morajo zaobjeti okolje v celoti, katerega glavni sestavni del je prav človek.

NA POBUDO VSEDRŽAVNE SINDIKALNE FEDERACIJE CGIL-CISL-UIL

Po vsej Italiji uspel dan sindikalnih bojev

Luciano Lama v Turinu: politične sile, ki so v vodstvu države naj prevzamejo svoje odgovornosti

RIM — Včeraj se je po vsej Italiji odvijala vrsta manifestacij v okviru stavk, ki jih je enotna sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL napovedala, da bi pospešila preokret v pogajanjih za obnovitev delovnih pogodb glavnih kategorij v industriji. Gre za štiri milijone in pol delavcev na različnih sektorjih, ki se jih neposredno tiče obnova delovnih pogodb.

Stavke so se odvijale v različnih časovnih razmahih in so tudi trajale različno, pač glede na krajevne specifičnosti, glede na katere so krajevna sindikalna vodstva različno sklepala.

Vsekakor je stavka zadevala več kot milijon kovinarjev privatnega sektorja in podjetij z državno soudeležbo (slednji se po podpisu delovne pogodbe niso udeležili stavke), milijon delavcev tekstilnega sektorja, približno poldrugi milijon gradbincev, 450 tisoč delavcev prehrambnega sektorja in še pol milijona z različnih področij (steklarstvo, plinska industrija, javna čistoča, papirni in grafično - izdajatejski sektor.

Najvažnejše maifestacije so se odvijale v Turinu, Rimu, Genovi in Firencah. Nasplošno so ob koncu dneva sindikalne organizacije ocenile dan stavkovnega gibanja kot zelo uspešnega, ker da je bila udeležba delavcev po vseh krajih Italije zadovoljiva, razen morda v samem Turinu, ki ga glede tega že nekaj časa sindikati opredeljujejo kot anomalen pojav.

Nasplošno ugotavljajo sindikalne organizacije, da je mogoče oceniti udeležbo delavcev pri stavkah v vseh deželah na okoli osemdeset do devetdeset odstotkov, z nekaterimi konicami do 100 odst. v nekaterih sindikalno močno organiziranih krajih na industrijskem severu.

V Turinu je nekaj tisočim delavcev spregovoril generalni tajnik CGIL Luciano Lama. Poudaril je važnost piemontske industrije v italijanski industrijski strukturi sploh in pri tem dejal, da ni rešitve v italijanskem gospodarstvu ne da bi se upoštevala piemontska gospodarska situacija, ki je za vso državo nevralgična točka. Vendar si morajo odgovornost za rešitev in predloge jasno prevzeti tudi politične sile, ki so v vodstvu države. Sindikat se v tem pogledu odločno zoperstavlja vsakršni inerciji. Lama je še dejal, kako ravno pravkar podpisani sporazum o delovni pogodbi kovinarjev javnega sektorja dokazuje, da je sporazume mogoče sklepati, ne da bi prišlo do prevelikih izgub časa in denarja, pa še zaostrovanja družbenih konfliktov, ki ne koristijo nikomur. Vendar ima nepopustljivost Confindustrie v tem trenutku očitno političen značaj in kaže na željo industrijcev, da bi se politična os v državi premaknila na desno, pri čemer naj bi se pogajalna moč sindikata bistveno okrnila.

Vrsta prireditev v dolinski občini ob 40. obletnici padca fašizma

V gledališču France Prešeren v Boljuncu se bo jutri ob 20.30 pričel niz prireditev v počastitev 40. obletnice zloma fašistične diktature, ki jih prireja dolinska občina s sodelovanjem vseh občanov. Jutrišnji večer bo posvečen italijanski narodnostni skupnosti v Jugoslaviji, v nedeljo pa bo otvoritev družbenega centra Anton Ukmar - Miro pri Domju, med katero bo dolinski župan simbolično in slovesno izročil ključe predstavnikom KD Fran Venturini, športnega društva Domio in sekciji VZPI - ANPI.

Osrednja svečanost v počastitev dneva osvoboditve pa bo v ponedeljek, 25. aprila, ob 10. uri pri občinskem spomeniku padlim za svobodo, z zbornim mestom pred županstvom. Partizanski praznik, ki ga prirejajo krajevne sekcije VZPI - ANPI, se bo nato nadaljeval ves dan v novem družbenem centru pri Domju.

ZAGOTOVILO DELEGACIJI ZVEZNE SKUPŠČINE SFRJ

Mitterrand bo obiskal Jugoslavijo

PARIZ — Francoski predsednik Francois Mitterrand je včeraj v elizejski palači sprejel predsednika skupščine SFRJ Raifa Dizdarevića. V pogovoru sta obravnavala nekatere mednarodne teme ter ocenila politične in gospodarske razmere v svetu.

Raif Dizdarević je francoskega predsednika seznanil z glavnimi rezultati nedavne konference neuvrščenih držav v New Delhiju in poudaril, da so se izvirna načela gibanja še bolj uveljavila in da je prevladala zavest, da je mogoče samo v dialogu z vsemi iskati rešitve za nakopičene politične in gospodarske probleme v svetu.

Govorila sta tudi o povabilu francoskemu predsedniku naj obišče Jugoslavijo. Rekel je, da je vabilo sprejel z zadovoljstvom in da z velikim zanimanjem pričakuje pogovore z najvišjimi jugoslovanskimi voditelji. Izrazil je upanje, da bo Jugoslavijo obiskal še letošnjo jesen. (dd)

Na sliki (telefoto AP) srečanje Dizdarevića z Mitterrandom.

SEZNAM ŽRTEV IZ DNEVA V DAN DALJŠI

Bejrutski atentat še bolj zapleta dolgo in krvavo libanonsko krizo

Izpod ruševin potegnili že 49 trupel - Libanonski zunanji minister opozarja, da brez umika tujih čet v državi ne bo miru

BEJRUT — Po podatkih libanonske policije so izpod ruševin ameriške ambasade v Bejrutu doslej izkopali 49 trupel, medtem ko se iskanje in odstranjevanje ruševin nadaljuje v bojazni, da je še precej trupel v prostorih pritličnega bufeta, ki ga je eksplozija povsem razdejala. Med trupli, ki so jih identifici[illegible], je 14 ameriških državljanov, Egiptčan in 17 Libanoncev. Mnogo oseb še pogrešajo, njihovega števila pa ni mogoče ugotoviti, saj je bilo v uradih ameriške ambasade mnogo ljudi, ki so prišli po dovoljenja za vstop v ZDA. V Washingtonu so tudi potrdili, da so v atentatu izgubili življenje trije agenti in funkcionar tajne obveščevalne službe CIA, Robert Clayton Anes, načelnik analitičnega urada za Bližnji vzhod in južno Azijo. Vse kaže, da se bo končno število mrtvih povzpelo vsaj na šestdeset.

Tragedija ameriške ambasade pa seveda močno odmeva tudi na politični ravni. Libanonski zunanji minister Salem je obtožil Izrael, da izrablja tragedijo za novo odlašanje umika svojih čet in da je potemtakem rešitev lahko tik pred durmi, ali pa «zelo, zelo daleč», pač glede na namere in dobro voljo židovske države. Pri tem pa je Salem znova opozoril, da v Libanonu ne bo miru, dokler ga ne bodo zapustile vse tuje okupacijske sile: «Kako je mogoče pričakovati mir v Libanonu, dokler v njem gospodari kakih deset armad in oboroženih skupin, povezanih s tujci?»

Libanonske oblasti se glede atentata na ameriško diplomatsko predstavništvo strinjajo z ambasadorjem, da gre izključiti domnevo, po kateri naj bi bil tarča podlih storilcev Reaganov odposlanec Philip Habib, ki se je sinoči vrnil iz Jeruzalema v Bejrut, da bi se srečal s predsednikom Džemajelom.

Glede odgovornosti za atentat so mnenja seveda precej deljena, vsekakor pa ni še nobenih uradnih rezultatov preiskave. Libanonska policija je menda pripravila pet oseb, ki pa jih je označila za priče in ne za storilce. Libanonski zunanji minister je v tej zvezi dejal, da ne obtožujejo nikogar in da so odločeni zadevi priti do dna, saj je to, kar se dogaja v Libanonu, že neznosno: «Jasno naj bo, da Libanon ne more biti odgovoren za svojo varnost vse dotlej, dokler bodo v njem gospodarili tuji vojaki.»

David Kinke, šef izraelske delegacije na pogajanjih z Libanonom je izjavil, da atentat «dokazuje, da so teroristi v Libanonu še zelo nevarni, kot je to Izrael vedno trdil.» Minister Salem mu je brž odgovoril, da se podobne tragedije dogajajo tudi v Izraelu in da območja, ki jih v Libanonu zaseda izraelska vojska, gotovo niso varnejša od ostalih delov dežele.

Libanonske in mednarodne mirovne sile so v teh dneh močno poostrile nadzor nad tujimi diplomatskimi predstavništvi v Bejrutu, saj se je bati, da je bil tokratni atentat le začetek vrste novih terorističnih dejanj v vseskozi politično in vojaško napetem ozračju Libanona.

ZDA izgnale dva sovjetska diplomata

WASHINGTON — ZDA so pod obtožbo vohunstva izgnale iz države dva sovjetska diplomata. Gre za pomočnika vojaškega odposlanca pri sovjetskem veleposlaništvu v Washingtonu, Jevgenija Barmjanceva in člana stalne sovjetske misije pri OZN v New Yorku, Aleksandra Mikejeva.

Ameriške oblasti so ju označile za «nezaželeni osebi», ker sta se ukvarjala s posli, ki «niso v skladu z njunim diplomatskim statusom». Druge podrobnosti niso znane, razen tega, da so ju zasačili «pri delu».

MEDTEM KO SE V NIKARAGVI NADALJUJEJO SPOPADI

V Panami iščejo dogovor za mir v Srednji Ameriki

Prihodnji teden bo predsednik Reagan skušal kongres prepričati v pravilnost svojih izbir v tem delu sveta

CIUDAD DE PANAMA — Z izmenjavo medsebojnih obtožb Hondurasa in Nikaragve se je predsinočnjim začel sestanek zunanjih ministrov devetih latinskoameriških držav, ki skušajo na pobudo skupine «Contadora» preprečiti neposredni vojaški spopad med Hondurasom in Nikaragvo. Sestanek poteka za zaprtimi vrati, a kljub temu se je izvedelo, da so med udeleženci razhajanja že pri vprašanju več ali dvostranskih pogajanj. Vsekakor pa je to prvi konkretnejši mirovni poskus, da bi v tem delu sveta omilili napetost in dosegli načelni sporazum o preprečevanju medsebojnih sovražnosti. Kot običajno so mnenja v uspeh sedanje mirovne pobude deljena, z optimizmom navdaja le ugotovitev, da se Reaganova administracija nahaja v precejšnji zagati pred svojim kongresom

O težavah Reaganove administracije zgovorno dokazuje napoved Bele hiše, da bo predsednik Reagan prihodnji teden spregovoril o vprašanjih Srednje Amerike pred obema vejama kongresa na skupnem zasedanju. Za ameriške razmere je to neobičajna procedura, saj se to navadno dogaja le ob vsakoletnem govoru o položaju v državi. Brškone hoče predsednik Reagan s svojim govorniškim vplivom preprečati kongres, da so njegove izbire v Srednji Ameriki pravilne.

Reaganova administracija je torej zašla v težave tako glede Salvadorja, kjer proameriško vojaško hunta pretresajo razprtije, opozicija in uporniki pa so iz dneva v dan uspešnejši, kot tudi glede honduraško - nikaragovske krize. Strah pred vietnamizacijo tega območja narekuje washingtonski administraciji izredno previdnost. Vsi upi v uspešnost napada protisandinističnih kontrarevolucionarjev so se kot kaže izjalovili. Pentagon pa sedaj še bolj odkrito kot v preteklosti govori, da je Nikaragva le «dolga roka sovjetskega ekspanzionizma». Nič čudnega, torej da so zagnali ogromen hrup, ker so v Braziliji odkrili orožje na libijskih letalih namenjenih v Nikaragvo. Prav tako navajajo, da se je pred obalami ZDA povečala dejavnost sovjetskih vohunskih ladij in podmornic.

Medtem pa prihajajo z nikaragovsko - honduraškega obmejnega območja vesti o srditih spopadih s kontrarevolucionarji, ki se sedaj po trditvah Manague znašajo nad civilnim prebivalstvom. V poskusu, da bi sandinistom sovražno indijansko pleme pridobili za svojo kontrarevolucijo, so zverinsko pomorili skupino Indijancev Miskitos in skušali naprtiti krivdo na sandiniste. To pa jim ni uspelo, saj je enemu od Indijancev uspelo zbežati.

NEW CONCORD — Guverner ameriške zvezne države Ohio in prvi ameriški kozmonavt, ki je obkrožil Zemljo, demokrat John Glenn, je včeraj uradno oznanil svojo kandidaturo za prihodnje predsedniške volitve v ZDA.

V Kopru predstavitev Ribičičeve knjige

KOPER — Danes dopoldne bodo v mali dvorani gledališča v Kopru (Verdijeva 3) predstavili javnosti novo knjigo predsednika Zveze komunistov Jugoslavije, tržaškega rojaka Mitje Ribičiča. «Glasna premišljanja», tako je naslov knjigi, prinašajo izbor pomembnejših člankov, govorov in drugih prispevkov, ki jih je Ribičič imel v svojem dolgoletnem udejstvovanju kot eden izmed vodilnih družbenopolitičnih delavcev v SR Sloveniji in Jugoslaviji nasploh. Gre torej za izjemen dogodek, ob katerem je treba vsekakor opozoriti na zelo pomembno dejstvo, da je knjiga «Glasna premišljanja» izšla pri našem Založništvu tržaškega tiska. Vsekakor bomo o knjigi sami kot o vzgibih, ki so privedli do njenega izida, zvedeli kaj več na današnji tiskovni konferenci, ki se bo pričela v Kopru ob 11. uri.

TISKOVNA KONFERENCA V BEOGRADU

Zaskrbljenost nad potekom madridske konference

V Jugoslaviji priprave na gradnjo železnice Titograd - Skadar

BEOGRAD — Uradni tiskovni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Svetislav Vujović je včeraj obvestil domače in tuje novinarje, da se bo francoski zunanji minister Claude Cheysson danes krajši čas zadržal v Beogradu in se sešel z zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Lazarjem Mojsovom.

Vprašanje novinarjev se je nanašalo tudi na vsebino pisma, ki so ga evropske nevtralne in neuvrščene države izročile zunanjim ministrstvom za voditelje držav ali vlad v zvezi z madridsko konferenco. Vujović je povedal, da je poziv plod spoznanj in bojazni, da je madridski sestanek prišel na tisto točko, na kateri nadaljevanje in zavračevanje pogajanj ne ustvarja več možnosti za skupni dogovor.

Novinarji so prosili za komentar o pisanju nekaterih turških časnikov o domnevni vpletenosti državljana republike Ciper v atentat na turškega veleposlaništva v SFRJ Balkarja, oziroma o uporabi ciprskega ozemlja za to teroristično akcijo. Vujović je ponovil, da je celoten primer v pristojnosti pravosodnih organov, in kolikor je njemu znano, jugoslovanski preiskovalni organi nimajo nikakršnih informacij o domnevni vpletenosti ciprskih državljanov v atentat na veleposlanika Balkarja.

Eno od vprašanj se je nanašalo na začetek del na jugoslovanskem odseku proge Titograd - Skadar. V zvezi s tem je Vujović rekel, da Jugoslavija izvaja nujne priprave za čimprejšnji začetek graditve železniške proge od Titograda do jugoslovansko-albanske meje. Do delne zakasnitve je prišlo izključno zaradi jugoslovanskih gospodarskih težav in ne zaradi političnih razlogov, kot to želi predstaviti albanski tisk, je povedal Vujović. (dd)

Comelli v Bruslju

BRUSELJ — Predsednik deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine Antonio Comelli je včeraj obiskal komisijo EGS v Bruslju, kjer se je zahvalil za pomoč, ki jo je evropska skupnost nudila deželi FJ -K po katastrofalnem potresu leta 1976.

Kot trenutni predsedujoči v skupnosti «Alpe - Jadran» je Comelli včeraj srečal tudi odgovorne za sredozemska, finančna in prometna vprašanja, s katerimi se je pogovarjal predvsem o posegih za izboljšanje prometnih infrastruktur Trsta s severno Evropo.

Strupeni sodi z dioksinom naj bi bili v ZRN

BONN — Ali so končno našli kraj, kjer naj bi zakopali oziroma uničili 41 sodov s strupenimi ostanki dioksina iz Sevesa? Ali se bo končno najnovejša «kriminalka» razmotala? Najbrž je včerajšnja vest, da so morebiti našli mesto, kjer naj bi bil zloglasen dioksin, kar silila v taka razmišljanja, čeprav je tak optimizem vsekakor pretiran. Dejstvo je, da je nemško sodstvo zaprlo skladišče nevarnih industrijskih ostankov v Münchehagnu v bližini mesta Nienburg (Spodnje Saško). Ukrep so sprejeli zato, ker so se širili glasovi, da je dioksin zakopan prav tam.

Takoj za tem pa je seveda prišel demanti odgovornih pri skladišču, ki pripominjajo, da so zadnji tovori iz tujine dospeli kar šest mesecev od tega in še to iz Nizozemske. Skratka, izključiti je treba možnost, da bi šlo za predmete, ki naj bi bili okuženi z dioksinom. Glasnik skladišča je tudi izjavil, da so prevzeli vse ukrepe, ki bi omogočili natančno preiskavo v skladišču samem. Ta preiskava bo na sporedu že danes, ko bodo začeli odkopavati vse sode z nevarnimi industrijskimi ostanki. Sodnik Wilhelm Kuhnholt, ki ima vso zadevo v rokah, je izjavil, da bo odkopavanje dolgotrajno in zelo drago in ob tem pridal: «Ne morem izključiti možnosti, da se sodi z dioksinom ne bi nahajali prav v tem skladišču, čeprav tega ne verjamem.» Skratka, vsak najmanjši indic je treba preveriti, kajti «zadeva 41 sodov» se že odeva v groteskne barve.

Ob zgorajšnji kolikor toliko nepričakovani novici pa cvetejo še druge hipoteze o tem, kam naj bi skrivnostno izginil strupeni dioksin. Tako ugibanje posreduje tudi francoski dnevnik «Liberation», ki pravi, da naj bi šel tovor 41 sodov preko Antwerpna, kjer naj bi ga naložili na ladjo «Matthias II», ki je opremljena s posebnim upepeljevalnikom za uničevanje industrijskih ostankov. Neobičajna plovba ladje od 14. septembra 1982 (dneva po «prihodu» dioksina v Francijo) do 27. septembra istega leta naj bi podkrepila te hipoteze. Vendar je ob vsem tem malo verjetno, da bi ravnatelj francoskega podjetja, ki je natovorilo dioksin v Sevesu, Bernard Paringaux tvegal tako riskantno operacijo. Vse torej kaže, ugotavlja dnevnik, da se 41 sodov nahaja v ZRN.

V Parizu se medtem nadaljujejo zaslišavanja, da bi končno ugotovili kakšna usoda je doletela strupeni tovor. Preiskovalni sodnik Vanhasbrouck je zaslišal tudi italijanskega senatorja Luigija Noèja in dva funkcionarja švicarske družbe «Hoffman - Laroche». O čem so se «pogovarjali» ni dano vedeti. Jasno pa je, da omenjena švicarska družba preživlja težke trenutke. Italijanska zveza za varstvo okolja, ki deluje v sklopu ARCI, je priredila pravi bojkot proti družbi «Hoffman - Laroche». Na včerajšnji tiskovni konferenci v Rimu je predstavnik zveze pozval vse, naj ne kupujejo farmacevtskih izdelkov švicarske družbe, s čimer bi prisilili odgovorne, da odkrijejo mesto, kamor so odnesli 41 sodov s strupenimi ostanki dioksina.

MOŽNOST JE PREDSEDNIK DR. ANZELLOTTI PREDOČIL DOMAČINOM

Bodo Center za znanstvene raziskave še razširili v smeri proti Bazovici?

Razširitev naj bi pogojevala nova lokacija sinhrotrona

Predsednik upravnega sveta Konzorcija Centra za znanstvene in tehnološke raziskave dr. Anzellotti se je v preteklih dneh sestal s predstavniki koordinacijskega odbora vasi vzhodnega Krasa, ki so jih prizadele razlastitve za izgradnjo centra. Na srečanju jih je seznanil s potekom del na območju centra, predočil pa jim je tudi možnost spremembe načrta za izgradnjo sinhrotrona, ki bi moral postati ključna pobuda v okviru Centra.

Prvotni načrt bi morali spremeniti zaradi razširitve objekta za sinhrotron. Le-ta naj bi meril po novem načrtu v premeru 300 metrov, to je 100 metrov več, kot je predvideval dosedanji načrt.

Razširitev objekta bo zahtevala novo primerno prostorsko lokacijo, je poudaril dr. Anzellotti. Izvedenci so doslej pripravili kar 30 študij o možnih novih lokacijah, od katerih je kakih pet tehnično sprejemljivih. Od teh je tudi nekaj takih, ki predvidevajo izgradnjo objekta izven sedanjih meja centra. Dr. Anzellotti je na primer omenil možnost, da bi postavili sinhrotron na področju ki gre od bivšega begunskega taborišča pri Padričah, čez trbiško cesto v smeri proti Bazovici. V primeru, da bi zgradili objekt izven sedanjega področja centra, zagotavlja dr. Anzellotti, bi odstopili del površine, ki so jo bili že zasegli za potrebe centra, tako da center vsekakor ne bi presegel dosedanje površine 160 hektarov.

Predsednik upravnega sveta Konzorcija je objasnil nadalje, da so izvedenci, ki jim je bila poverjena naloga za izdelavo načrta za novo lokacijo sinhrotrona, pri svojem delu upoštevali predvsem nenaseljena in gospodarsko neizkoriščena področja, da ne bi tako v večji meri oškodovali krajevnega prebivalstva. Poudaril je tudi, da bosta morala predlagane možnosti pregledati in «prerešetati» deželna in občinska tehnična komisija, ki bi se morali, pred dokončnim sklepom o lokaciji objekta, posvetovati s krajevnimi organi (rajonskim svetom in Kraško gorsko skupnostjo). Dr. Anzellotti je ob koncu še poudaril, da bo v najkrajšem času posredoval še druge informacije o predlaganih možnostih, da bi bilo domače prebivalstvo o tem seznanjeno.

Koordinacijski odbor je vzel na znanje te novosti, zahteval pa je, da se pristojni organi ob pripravi načrta posvetujejo z domačini, da bi lahko tudi sami soodločali pri morebitnih izbirah lokacije.

Zaskrbljujoča vest

Vest o možni razširitvi Centra za znanstvene in tehnološke raziskave, ki jo je predočil domačinom predsednik upravnega sveta Konzorcija za center, dr. Anzellotti, je nadvse zaskrbljujoča. Iz več razlogov.

Kljub temu, da ni bilo o tem še nič odločenega, še nič sklenjenega, postavlja razširitev centra ponovno v ospredje nam že preveč znano vprašanje razlaščanj. Razlastitev zemlje pomeni nujen, skrajen poseg oblasti na teritoriju; narekuje ga izrednost določenega stanja. S sistematičnim zaseganjem slovenske zemlje, kakršnim smo bili priča v zadnjih letih, se je ta izrednost sprevrgla v redno odtujevanje teritorija naši narodnostni skupnosti. Prav zaradi tega se sprašujemo, ali je razširitev centra, gradnja sinhrotrona izven sedanjih okvirov področja pri Padričah, nujno potrebna. Ali ni mogoče najti prostor za sinhtrotron na dosedanjih 160 hektarjih centra?

Dr. Anzellotti je opozoril, da se center, tudi ob gradnji objekta izven sedanjih meja, v bistvu ne bi razširil, saj bi «odstopil» enako površino, kakršno bi zasegel za sinhrotron. Ta računica povsem drži, a le kar se tiče kvantitete zemljišč, ne pa kvalitete. Za morebitno razlastitev področja od trbiške ceste proti Bazovici, za travnike, pašnike, bi dobili kraško gmajno, ki so jo leta in leta orali vojaški tanki. Razlika ni majhna.

Nadalje nas skrbi, kako se bodo pristojne oblasti lotile tega vprašanja. O načrtu za izgradnjo sinhrotrona, o novi lokaciji objekta bosta odločali komisiji izvedencev pri deželi in občini. Upati je, da se ne bosta zaustavili pri ocenjevanju optimalnosti tal, pri izvedljivosti objekta. Upati je, da bosta pri svojem delu upoštevali tudi ljudi, ki tam prebivajo. Njih bi morebitna razširitev izven okvirov centra najprej in najbolj prizadela, zato imajo pravico, da soodločajo o teh projektih. In to ne samo prek svojih predstavnikov v pristojnem rajonskem svetu in v Kraški gorski skupnosti, pač pa tudi prek Koordinacijskega odbora vasi vzhodnega Krasa.

DANES BO V RIŽARNI PROSLAVA 25. APRILA

Govorili bodo predsednik pokrajine Clarici, tržaški in dolinski župan Cecovini in Švab ter sindikalist Degrassi

Dan osvoboditve, 25. april, bo tudi letos v prvi vrsti priložnost, da se poklonimo spominu padlih za svobodo. Letošnje svečanosti pa imajo še poseben značaj, ker potekajo letos okrogle obletnice (40-letnice) pomembnih dogodkov NOB in ljudske revolucije in ker proslavljamo letos tudi 40. obletnico padca fašizma.

Tudi letos bo osrednja proslava dneva osvoboditve v Rižarni pri Sv. Soboti. Spominsko svečanost prireja pokrajinski odbor za obrambo vrednot odporništva in demokratičnih ustanov, ki mu predseduje predsednik tržaške pokrajinske uprave Darno Clarici. Proslava bo danes ob 17.15 in jo bo po krajšem verskem obredu odprl prav predsednik Clarici. Poleg njega bodo spregovorili še tržaški župan Manlio Cecovini, dolinski župan Edvin Švab ter Bruno Degrassi v imenu enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL. Svečanost bo dopolnil krajši kulturni spored, med katerim bosta igralca italijanskega stalnega gledališča Mimmo Lovecchio in Giorgia Vignoli brala odlomke iz dela «L'Istruttoria» Petra Weissa in iz pesniške zbirke Umberta Sabe «Il Canzoniere».

K temu naj dodamo, da poteka, žal, letošnje proslavljanje v Trstu v dokaj skaljenem vzdušju spričo dogodkov, ki so prejšnje dni hudo razburili tržaško demokratično javnost. Gre namreč za nezaslišano fašistično provokacijo v hotelu Savoia Excelsior, kjer so proslavljali požigalca slovenskega Narodnega doma Giunto, in ob tem za nič manj nezaslišano dejstvo, da so oblasti to provokacijo dovolile in da se je del tržaškega občinskega sveta, z županom Cecovinijem, današnjim govornikom na svečanosti v Rižarni, ni hotel izreči o fašistični manifestaciji. V zvezi s tem je stranka Movimento Trieste, ki jo vodi občinski svetovalec Parovel, izdala tiskovno poročilo, v katerem napoveduje, da se današnje svečanosti v Rižarni prav zaradi tega ne bo udeležila. Pridružuje se sicer proslavljanju dneva osvoboditve, vendar noče biti prisotna, kjer sta prisotna župan Cecovini in njegov odbor.

DREVI V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

Zanimiv in pomemben glasbeni večer ob zaključku abonmajske sezone GM

Drevi bo v tržaškem Kulturnem domu sklepni koncert abonmajske sezone Glasbene matice. Predstavila se nam bosta Simfonični orkester RTV Ljubljana in Mladinski pevski zbor GM.

Večer bo vsekakor pomemben in tudi zanimiv. Orkester RTV Ljubljana je pred nedavnim imel daljšo in uspešno turnejo po ZDA. Predstavil se nam bo v Trstu, ob njem pa bo pel tudi Mladinski pevski zbor GM, kar bo vsekakor zanimiva «abinacija». Pa še to, na dirigentskem pultu bo mladi domači dirigent Stojan Kuret, zanj bo seveda to preizkušnja, ki jo ljubitelji prav gotovo z zanimanjem pričakujejo. Ni treba posebej napisati, da je Kuret vodja mladinskega zbora GM in da je tudi s tem zborom dokazal svojo nadarjenost in svoje znanje. Nocojšnji večer pa bo prav gotovo za vse nastopajoče in tudi za občinstvo, kljub «preverjenosti» glasbenikov in pevcev torej nekaj posebnega.

Na sliki: mladinski zbor GM med nedavnim nastopom v Krožku za kulturo in umetnost.

ZAČETEK DELOVANJA DRUŠTVA «EKONOMIST»

Prof. Stanovnik o aktualnih tokovih v svetovni ekonomiji

Le integralni družbenogospodarski razvoj lahko izravna sedanji prepad med razvitimi in nerazvitimi deželami

«Ekonomist», pred kratkim ustanovljeno društvo slovenskih ekonomistov v Italiji, je začelo sinoči svoje javno delovanje s predavanjem uglednega gospodarstvenika iz matične domovine, prof. Janeza Stanovnika, dolgoletnega sekretarja gospodarske komisije OZN za Evropo in docenta na ljubljanski univerzi. Številnemu občinstvu v mali dvorani Kulturnega doma — med drugim so bili prisotni generalni konzul SFRJ v Trstu Mirošič, predsednik SKGZ Race, predsednik SD GZ Svetina, predstavnik JGZ v Trstu Zidarič in drugi — je predavatelja predstavil predsednik Ekonomista Kapič.

Prof. Stanovnik je razvil predavanje na temo «Aktualni tokovi v svetovnem gospodarstvu» ter pri tem obravnaval snov iz svojega zajetnega znanstvenega dela «Mednarodni gospodarski sistem - Od dominacije k enakopravnosti», ki je izšlo pred kratkim pri DZS in za katerega je prejel Kidričevo nagrado. Orisal je družbenogospodarski razvoj v svetu od trenutka, ko so se pojavili prvi primeri kolonizacije, pa vse do današnjih dni. Pri tem je opozoril na brezobzirno izkoriščanje, kateremu so bile podvržene dežele, ki jih je zasegel metropolitanski kapital. Po odpravi kolonializma so se posamezne dežele — danes jim pravimo dežele v razvoju — začele osveščati in zavedati se svoje vloge v svetu ter se začele boriti za svoj lasten družbenogospodarski razvoj, in to v različnih fazah do najnovejše zahteve, postavljene pred sogovornike — razvite države, da se v svetu uresniči nova mednarodna gospodarska ureditev, v okviru katere bo omogočen integralni družbenoekonomski razvoj.

Prof. Janez Stanovnik

Predavatelj je nato prešel na najnovejši razvoj gospodarskih tokov v svetu ter opozoril na sedanjo krizo, ki da ni odraz oziroma posledica le gospodarskih zakonitosti, temveč prej posledica gospodarske politike, ki jo vodijo industrijsko razvite države. Tudi izhod iz te krize je v glavnem odvisen od nove družbenogospodarske ureditve v svetu, je poudaril predavatelj, ki je nato na prošnjo prisotnih razvil še nekatera druga zanimiva vprašanja ter med drugim orisal pomen zasedanja «trilateralne komisije» v Rimu, problem zadolženosti nerazvitih dežel, japonski gospodarski «čudež» in razvoj gospodarstva v evropskih socialističnih državah po drugi svetovni vojni.

Odbornik Jagodic o natečaju za ureditev silosa

V zvezi z izjavo občinskih svetovalcev komunistične skupine v včerajšnji izdaji Primorskega dnevnika o natečaju za ureditev tržaškega silosa, želi odbornik za javna dela Jagodic podati sledečo izjavo:

Vprašanje komunistične svetovalske skupine v občinskem svetu je bilo postavljeno pred enim mesecem, ko so bila dela ocenjevalne komisije v polnem teku in odgovor ni mogel biti drugačen, namreč, da ni mogoče o tem javno diskutirati, ker ne bi bilo korektno. Kar je prinašal tisk, je bila neuradna verzija in po neki meri fantazija, napisana z edino in popolno odgovornostjo novinarja. Drugič, zelo tvegano je trditi, da so se dela komisije vlekla na dolgo, kajti ocenjevati 5 izvršnih načrtov, kompletnih z izračuni in detajli, ni lahka stvar. In če nihče od petih konkurentov ni bil brezhiben glede na razne varnostne predpise ali na kak drug problem, je bilo vsem natančno ugotovljeno in sporočeno, kakšni so problemi in naj se za to v tem smislu načrti dopolnijo. To pa se je zgodilo pred par dnevi. Nobene pilatovske dokončne odločitve torej, ker je to iz trte izvito. Tretjič, odbornik Jagodic ne bi želel o tej stvari polemizirati, toda v omenjeni objavi komunistične skupine je imenovan osebno in zato mora izjaviti, da ni odgovoren za urad za povezavo s tiskom in da objava komunikeja, da je občinski odbor sprejel odločitev ocenjevalne komisije, ne spada v domene odborništva za javna dela.

SINOČI OB PRISOTNOSTI ŠTEVILNIH IN UGLEDNIH GOSTOV

V Kraškem muzeju odprli razstavo «Tržaški Kras: narava in človek»

Danes v občinski telovadnici v Repnu mednarodni seminar na isto temo

Ob prisotnosti številnih in uglednih gostov, med katerimi bi omenili predsednika deželnega sveta Collija, generalnega konzula SFRJ v Trstu Mirošiča, župane okoliških vasi, predsednika KGS ter druge družbeno - politične delavce ter predstavnike kulturnega življenja, so sinoči v Kraškem muzeju v Repnu odprli razstavo na temo: «Tržaški Kras: narava in človek». Kot je uvodoma podčrtal predsednik zadruge «Naš Kras» Egon Kraus, ki je skupno z deželnim odborništvom za javne ustanove, gozdove in razvoj goratih področij te. Kraško gorsko skupnostjo med pobudniki in prireditelji te razstave, gre za malce nenavadno razstavo, ki zajema oris našega življenja v teh krajih in sega na nova področja naše zgodovine. Predsednik Kraus se je v svojih besedah zahvalil obema ustanovama, ki sodelujeta pri tej pobudi, posebna zahvala pa je šla dr. Mari Debeljuh Poldini, ki je razstavo (odprta bo vse do junija in si jo je vsekakor vredno ogledati) tudi koordinirala.

Zamisel o razstavi v zvezi z našim kraškim teritorijem se je porodila že pred par leti in to z namenom, da bi osvetlili določeno gledanje nanj; v preteklosti so se sicer proslavljanju dneva osvoboditve, vendar noče biti prisotna, kjer sta prisotna župan Cecovini in njegov odbor.

cer zvrstile razne razstave, debate, predavanja in druge pobude, ki so od blizu obravnavale vprašanja tega teritorija, bile pa so le delne, tematske in omejene na precej ozko paleto predlogov. Kot je podčrtala dr. Mara Debeljuh Poldini pa se je medtem poglobila zavest in poveča'a zahteva po večjem upoštevanju dobrine, ki jo imenujemo prostor. Ne samo naravna lepota torej, ampak naravna lepota tudi kot določen produkt, ob stvaritvi katerega človek vsekakor ni bil tuj, temveč je zrastla skupaj z njegovimi posegi.

Razstava se hoče torej postaviti kot instrument za osveščanje do prostora; obiskovalcu skuša nudjti občutek za dinamiko in spremembe, ki so na tem teritoriju nastale in v tej dinamiki je moč razbrati zgodovino Krasa, ki je prireditelji niso posebej zapisali, ki pa jo je lahko razbrati iz vsakega eksponata.

V okviru te pobude ,ki se odvija na temo: «Tržaški Kras: narava in človek», se bo danes ob 9. uri v občinski telovadnici v Repnu začel simpozij. Pozdravom bodo sledili referati strokovnjakov iz F—JK in SR Slovenije. V popoldanskih urah, po poročilu KZ, bo na sporedu okrogla miza ob sodelovanju upraviteljev krajevnih uprav.

Egipčana tihotapila 350 gramov heroina

Po dokaj neobičajni dogodivščini so finančni stražniki z Opčin aretirali predvčerajšnjim dva egiptovska državljana in jima zaplenili 350 gramov heroina «brown sugar», v vrednosti okrog 40 milijonov lir. Vse se je začelo ob 4. uri zjutraj, ko je finančni stražnik v temi opazil, da sta le malo pred železniško postajo dva mladeniča skočila z vlaka, ki je prihajal iz Jugoslavije. Ni minila ura, ko so ju izsledili v središču Opčin. Bila sta ranjena, raztrgana in lačna. Misleč, da gre za tujca, ki sta ilegalno prešla mejo z Jugoslavijo v iskanju dela, so ju najprej pogostili, nato pa zapeljali v bolnico, od koder so mislili z njima na kvesturo.

Medtem pa je njihov kolega po naključju opazil na mestu, kjer so ju zasledili, dva zavojčka s heroinom. Obvestil je kolege v bolnici, nato pa so se v dogovoru z namestnikom državnega tožilca Staffo domenili za past. Awisa so ponovno prepeljali na Opčine in ga odslovili. Čez nekaj minut je bil pri zavojčkih, v katerih pa je bil le pesek. Oba čakala sedaj v koronejskem zaporu na proces.

Delavec padel s šestmetrskega odra

Pri padcu s šestmetrskega zidarskega odra je imel včeraj 32-letni delavec Luigino Parolin iz Padove res veliko sreče, saj si je le zlomil roko. Do nesreče je prišlo, ko je Parolin za podjetje Cobert iz Trevisa demontiral zidarski oder v Ul. Sala v Naselju Sv. Sergija. Izgubil je navnotežje in se nenadoma znašel šest metrov nižje. Njegovi kolegi so se zbali hujšega; kot so nato ugotovili zdravniki na ortopedskem oddelku, kjer se bo Parolin zdravil 40 dni, pa je delavec utrpel le zlom roke in lažje udarce.

Ob nenadni izgubi dragega očeta Andreja Ražma izrekata iskreno sožalje tvrdki DILA in Interlignum.

Ob nenadni izgubi dragega Andreja Ražma izreka iskreno sožalje svojcem in družini KD Lipa.

Sekcija KPI Bazovica, Gropada, Padriče izreka iskreno sožalje tovarišu Karlu Ražmu ob nenadni izgubi očeta.

Ob nenadomestljivi izgubi Andreja Ražma izreka občuteno sožalje svojcem družina Stubelj iz Saleža.

Pogrebno podporno društvo iz Bazovice izreka svojcem iskreno sožalje ob smrti svojega dolgoletnega odbornika Andreja Ražma.

Gospodarska zadruga v Bazovici izreka iskreno sožalje družini ob nenadni izgubi svojega člana Andreja Ražma.

Združenje jusarskih upravičencev iz Bazovice ob izgubi svojega odbornika Andreja Ražma se pridružuje sožalju.

Zavarovalnica za govejo živino iz Bazovice izreka iskreno sožalje družini ob izgubi odbornika Andreja Ražma.

PRIPRAVE NA CELODNEVNO SPLOŠNO STAVKO

V četrtek množična protestna manifestacija na Trgu Oberdan

Včeraj 4-urna stavka v obratu Telettra - Danes na skupščini delavstvo bivše «Calze Bloch»

Enotna sindikalna zveza je začela s pripravami za štiriindvajseturno splošno stavko vseh kategorij delavcev in nameščencev tržaške pokrajine in vsega tržaškega prebivalstva, ki bo kakor znano prihodnji četrtek, 28. aprila. Sindikalisti se v teh dneh udeležujejo številnih delavskih shodov v posameznih obratih, kjer se izoblikujejo smernice, po katerih se bo razvil napovedani dan delavskega boja. Glavna manifestacija bo sindikalni shod na Oberdankovem trgu, kamor bosta prispela dva velika delavska sprevoda, oba z odhodom ob 9.30 s Trga Unità oziroma s Šentjakobskega trga.

Včerajšnja sindikalna kronika beleži štiriurno stavko osebja tovarne Telettra v žaveljski industrijski coni. Stavka je bila vsedržavnega značaja in je zajela zasebne obrate, katerih delavci se nimajo nove delovne pogodbe in ki niso prekinili dela med zadnjimi stavkovnimi gibanji. Na našem področju se je v takšnem položaju znašla le tovarna Telettra, katere delavci so s prekinitvijo dela poudarili tudi svoj protest proti rovarjenju Confindustrie, ki skuša izigrati tristranski sporazum med industrijci, vlado in sindikati, ki je bil dosežen 22. januarja letošnjega leta.

Včeraj so se predstavniki delavcev bivše tovarne nogavic Calza Bloch ponovno sestali z ravnateljem deželnega odborništva a industrijo dr. Pastorinijem. Razpravljali o usodi obrata v trenutku, ko je odpadla možnost, da bi tovarno prevzela družba ININCO. Kakor smo že zabeležili na tem mestu, je trenutno aktualna le možnost, da bi ob finančni pomoči dežele ponovno pognali barvarnico, za katero pa se v okviru deželnega načrta za razvoj tekstilne industrije zavzema tudi goriška pokrajina. Tudi iz tega vidika bo to vprašanje torej težko rešljivo, kajti tudi na Goriškem se gospodarska kriza še vedno zaostruje. Prizadeti delavci bodo o usodi obrata razpravljali na sindikalnem shodu, ki bo danes dopoldne v prostorih sindikata CISL.

Danes, ob 20.30 bodo v openskem Prosvetnem domu odprli razstavo novinarske fotografije znanega slovenskega fotografa in fotoreporterja Edija Šelhausa.

Ob današnji seji rajonskega sveta

Poziv Škedenjcem

Danes, 22. aprila, se bo v Škednju ob 20. uri sestal rajonski svet za območje Škedenj - Čarbola. V okviru 8. točke dnevnega reda bo svet obravnaval prošnjo, ki jo je na seji, 17. marca, predložila slovenska svetovalka Bianka Furlan.

V letej slovensko prebivalstvo, ki spada v območje tega sveta prosi, da bi v pristojne urade namestili uradnika z znanjem slovenskega jezika.

Še enkrat pozivamo Slovence iz Škednja, naj se današnje seje množično udeležijo, da s svojo prisotnostjo predloženo prošnjo še bolj podprejo.

Me.V.

NA SINOČNJI SKUPŠČINI KZE

Poskus LpT, da izvotli vlogo družinskih posvetovalnic

Družinske posvetovalnice se v Trstu očitno niso rodile pod dobro zvezdo. Že od njihove ustanovitve se namreč vrstijo javni protesti njihovih upravnih organov ki opozarjajo na številna nerešena vprašanja, predvsem v zvezi z osebjem. Za tako stanje te pomembne družbene službe, kateri je po zakonu poverjena skrb za socio - zdravstveno varstvo matere, otroka in družine, nosijo odgovornosti v prvi vrsti pristojni organi, ki niso nikoli pokazali velikega zanimanja, da bi delo v posvetovalnicah polnokrvno steklo.

V tem okviru je poleg KD igrala v Trstu še posebno zaviralno vlogo Lista za Trst s svojimi reakcionarnimi gledanji na nove oblike reševanja družbenih pojavov, kot so splav, načrtovanje nosečnosti, itd. Zadnja poteza LpT je v tem smislu predlog, ki ga je predstavila skupščini KZE tik pred glasovanjem o osnutku za poenotenje pravilnikov vseh družinskih posvetovalnic v naši pokrajini. Slednjega so po dolgih razpravah upravnih odborov (v katerih so tudi predstavniki LpT) enotno sprejele vse posvetovalnice.

Pred sinočnjo skupščino KZE, na kateri so odločali o osnutkih, so predstavnice posvetovalnic sklicale pred občinsko palačo tiskovno konferenco, v kateri so ožigosale poskus LpT, da izvotli pomen in vlogo te javne storitve. Listarji namreč v svojem predlogu določajo, da so posvetovalnice odprte otrokom le po 16. letu, dajejo privilegiran položaj zdravnikom - oporečnikom, nadalje pa popolnoma spreminjajo načelo o družbenem vodenju posvetovalnic.

PRED NOCOJŠNJIM OBČNIM ZBOROM V GLEDALIŠČU «FRANCE PREŠEREN»

Kmetijski zadrugi potrebno mlado sposobno in požrtvovalno osebje

V boljunškem gledališču «France Prešeren» bo danes ob 18. uri občni zbor Kmetijske zadruge. Obnovitve upravnega in nadzornega odbora tokrat ne bo na dnevnem redu, ker pride na vrsto prihodnje leto, vseeno pa bo skupščina svojevrstno zanimiva in njen izid pomemben. Zakaj? Ker bo spričo družbenih in gospodarskih pretresov, ki jim prisostvujemo zadnja leta in še zlasti v poslednjem času, planilo na površje vprašanje, kakšno vlogo naj zadruga pravzaprav odigrava.

Že sama zastavitev takšnega vprašanja je odraz odgovornostnega čuta ljudi, ki zadrugo vodijo. Od njenega nastanka do danes se je delokrog zadruge prostorsko skrčil, ker ne zaobjema več sežanskega okraja, pa tudi, ker so se kmetijske površine v naši pokrajini postopno zmanjšale in obubožale zaradi razlastitev in raznih družbenih premikov. Temu ustrezno so se omejile morda tudi tržne možnosti. Predvsem pa se je vštric z napredkom tehnologije korenito preobrazil blagovni ustroj, kar je zadrugi narekovalo sprotno prilagajanje struktur in človeških moči novostim. Zadruga je v tem smislu mnogo naredila, toda njen predsednik Alojz Markovic se je v včerajšnjem razgovoru z nami vprašal, če je res bilo storjenega dovolj, nato pa še dodatno, do kakšne mere je Kmetijska zadruga, taka kakršna je, še aktualna nasproti naraščajočim potrebam odjemalcev.

Kakšni so torej izgledi za v bodoče? Na vprašanje bodo morali odgovoriti nocoj zborovalci, to pa predpostavlja, da bodo morali živo poseči v razpravo z nasveti in tvornimi predlogi. To obenem pomeni (in tega si Markovic z vsem drugim vodilnim osebjem vred še posebno želi), da se bodo morali tako člani kakor odjemalci in prijatelji zadruge ter vsi, ki jim je iskreno pri srcu usoda zaslužne slovenske ustanove, polnoštevilno udeležiti občnega zbora; to velja, kot je izrecno naglasil predsednik, tudi za pridelovalce oljk, ki se poslužujejo dolinske torkle. In še: na skupščino naj pridejo tudi oni, ki morebiti niso prejeli na dom vabila zaradi spremembe njihovega naslova ali podobne nevšečnosti.

Kmetijska zadruga je zdrava in agilna, občuti pa učinke gospodarske krize na obeh straneh meje. Zaradi jugoslovanskih stabilizacijskih ukrepov, ki so močno prizadeli njen čezmejni promet zlasti s kmetijsko mehanizacijo, pa le ni odpustila enega samega uslužbenca. Kako je z osebjem?, smo vprašali Markovica. To je eden trenutno najbolj žgočih problemov, nam je odvrnil. «Potrebujemo svežih, vendar sposobnih, strokovno podkovanih moči, in to tudi za prevzem vodilnih mest. Nemudoma si moramo zagotoviti ustrezno število novih sodelavcev, ki bi se postopoma uvajali v dejavnost zadruge in bi jih naposled mogli redno zaposliti; vendar takih, ki bodo zadrugi prispevali poleg strokovnosti tudi in zlasti zvrhano malho požrtvovalnosti, ki je vselej bila tako značilna za naš stari kader».

Nocojšnji občni zbor bo sovpadel z enoletnim delom zavarovalne agencije Unipol, ki deluje v sklopu Kmetijske zadruge in jo vodi Ivo Širca. Obračun njenega dela je ugoden, vendar si mora agencija okrepiti portfelj, le tako bo mogla slovenskim ljudem, posameznikom in podjetjem, katerim je prvenstveno namenjena, nuditi kar najučinkovitejše storitve. Prav zato pa bi morali naši operaterji agencijo množično podpreti. V obojestransko korist. Tembolj, ker v primeri s premnogimi drugimi zavarovalnicami ta agencija deluje na pristni demokratični podlagi.

Na občnem zboru bodo predvajali magnetofonske posnetke s pričevanji nekaterih odbornikov in članov zadruge o njenem razvoju od leta 1946 naprej, obenem bodo s fotoposnetki prikazali podobe s Kmečkih taborov, s prejšnjih občnih zborov in z raznih drugih, za zadrugo in njene člane pomembnih prireditev.

(dg)

DRZNA AKCIJA DVEH BEGUNCEV PRI ŠKOFIJAH

Z avtom razbila zapornici in zdrvela proti Italiji

Šestindvajsetletni mladenič iz NDR in 33-letna Madžarka sta zaprosila za politično zavetišče

Šestindvajsetletni Karoly Selley iz NDR in 33-letna Janosne Maria Nemeth iz Madžarske sta si v ponedeljek utrla pot skozi mejni prehod pri Škofijah z zelo tvegano in drzno akcijo: pred jugoslovanskim blokom sta z veliko hitrostjo pognala avto, razbila zapornico in nadaljevala vožnjo proti italijanskim finančnim stražnikom, ki so onemelo gledali, kako je avto razbil tudi njihovo zapornico in kljub razbitemu vetrobranu švignil mimo njih.

Medtem ko sta mlada begunca še dalje bežala proti Trstu in se nato usmerila na Trbiško cesto, so italijanski obmejni organi sprožili alarm in mobilizirali patruljna vozila finančnih stražnikov, karabinjerjev in policije, ki so uvedli cestne zapore na vseh glavnih cestah. Po 25 minutah so ju finančni stražniki izsledili na Trbiški cesti, v višini odcepa za Bane.

Najprej so ju prepeljali na openško postajo finančnih stražnikov, nato pa v Trst, kjer so ju izročili poveljniku obmejne policije dr. Volpeju. Potem ko sta zaprosila za politično zatočišče, sta Selley in Nemethova povedala, da sta v nedeljo vstopila v Jugoslavijo skozi madžarsko mejo. Zapeljala sta se do Kopra, kjer sta prenočila in izkoristila temo, da sta si ogledala, skozi kateri mejni prehod se jim splača zdrveti.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil

ANDREJ RAŽEM

Dan in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žena Angelca, hči Darinka in sin Karel, mama Marija, brata Stojan in Silvester z družinama ter drugo sorodstvo

Bazovica, Zalog, Piran, Trst - Domjo

Ob bridki izgubi dragega očeta

ANDREJA RAŽMA

izreka sinu Karlu Ražmu iskreno sožalje kolektiv

FARCO

✚

Dne 19. t.m. nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded, brat, svak in stric

ALOJZ PERNARČIČ

(BANDELJEV)

Pogreb bo danes, 22. t.m., ob 14.10 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Tržiču v mavhinjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: žena Čelesta, hči Anica z možem, sin Pino z ženo, vnuki in drugo sorodstvo

Mavhinje, Krmin, 22. aprila 1983

Gledališča

ROSSETTI
Danes, 22. aprila, ob 21. uri recital Giannija Morandija. Gost večera pevka Fiordaliso. Rezervacije pri glavni blagajni. Za abonente 20-odstotni popust.

VERDI
Danes ob 20. uri red F/B peta predstava opere «Traviata». Dirigent Daniel Oren.
V nedeljo ob 11. uri bo v mali dvorani gledališča «Verdi» (Ul. S. Carlo 2) predzadnji «Nedeljski koncert».

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
V nedeljo, 24. t.m., ob 19.30: Peter Turrini «Jožef in Marija». Gostovanje PDG na Humu v Goriških brdih.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA
Velika dvorana
Danes, 22. aprila ob 19.30: Simfonični orkester slovenske filharmonije.
V nedeljo, 24. t.m., ob 20. uri: Ansambel solistov Boljšoj Teatra.
Okrogla dvorana
Danes, 22. t.m., ob 21.45: Vaje v slogu — premiera.
Mala dvorana
Teden kanadskega filma
Danes, 22. t.m., ob 18. uri film «Vrag za petami» in ob 20. uri: «Fant, ki ni nikoli zgrešil».

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Cappella Underground 18.00—20.00—22.00 Gimme Shelter (USA 1970) turneja ansambla Rolling Stones po ZDA.
Ariston 16.00 «Yoll». Palma d'oro al festival di Cannes.
Eden 17.30 «Il verdetto». P. Newman, C. Rampling, J. Mason.
Nazionale 15.00 Dvorana št. 1 «Gandhi». Dvorana št. 2 «Giochi carnali a domicilio». Dvorana št. 3 «Gola profonda». Prepovedana mladini pod 18. letom.
Grattacielo 17.00 «Tu mi turbi». Zabavni film. R. Begnini.
Fenice 17.00 «Tron» Walt Disney.
Mignon 16.30 «I falchi della notte».
Filodrammatico Zaprto.
Aurora 16.30 «La mia svedese in calore». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Capitol 17.00 «Ufficiale e gentil'uomo».
Cristallo 16.30 «Sapore di mare».
Moderno 15.30 «Rambo». S. Stallone.
Radio 15.30 «Esibizioni porno». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Le porno infermiere della clinica del sesso». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere 16.30 «Apocalypse now». Marlon Brando.

Koncerti

V mali dvorani gledališča Verdi bo v nedeljo ob 11. uri v okviru nedeljskih koncertov nastop komornega orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Severina Zannerinija. Izvajal bo dela Mozarta, Saint-Saensa in Dragonettija.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Fran Venturini vabi v nedeljo, 24. aprila, ob 18. uri na «Kulturno prireditev» ob otvoritvi kulturnega centra «Anton Ukmar - Miro» pri Domju. Sodelujejo: otroški in moški pevski zbor Fran Venturini ter Laura Maver.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 22. aprila
LEONIDA
Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 19.59 — Dolžina dneva 13.51 — Luna vzide ob 14.14 in zatone ob 4.13.

Jutri, SOBOTA, 23. aprila
VOJKO

Vreme včeraj: najvišja temperatura 24 stopinj, najnižja 12,1 stopinje, ob 18. uri 18 stopinj, zračni tlak 1015,4 mb pada, brezvetrje, vlaga 63-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 13,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Stefano Di Tullio, Paolo Kucich, Massimo Botteghelli, Erik Bronzi, Luca Quargnal in Tiziano Petric.
UMRLI SO: 77-letna Elisabetta Dudine vd. Degrassi, 56-letni Antonio Santoro, 85-letni Alberto Ferluga, 63-letna Carla Gherdoli vd. Falcomer, 70-letna Cristina Humar vd. Pockar, 79-letna Sidonia Borri, 75-letna Maria Iancovich vd. D'Antoni, 80-letni Umberto De Favari, 72-letni Romeo Zugna, 78-letni Luigi Colini, 70-letni Rollando Padovan, 56-letni Moisè Nacson.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Zgonik, Milje (Drevored Mazzini 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Roma 15 in Ul. Ginnastica 44.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Zgonik, (Drevored Mazzini 1).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228 124; Bazovica: tel. 226 165; Občine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225 141; Božje polje, Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel 200-121; Sesljan: tel. 209 197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732 627, predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8. do 20.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV
ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

primorska poje

Ob 40-letnici pomembnih dogodkov NOB in ljudske revolucije na Primorskem ob padcu fašizma.
Govor: Boris Race, predsednik SKGZ
V soboto, 23. aprila 1983, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu NASTOPAJO ZBORI: Kogoj Justin - Dolenja Trebuša; Rdeča zvezda - Salež; Danica - Vrh; Barkovlje; Dragotin Kette - Ilirska Bistrica; dekliški zbor Devin; Bazovica - Reka; Lovski oktet - Postojna; Jože Srebrnič - Deskle; Mirko Filej - Gorica; Srečko Kosovel - Ajdovščina.

Predprodaja vstopnic na sedežu ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20/II. Ul. sv. Frančiška 20/II.

KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU

SKLICUJE

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

ki bo danes, 22. aprila 1983, ob 18. uri v dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu.

VABLJENI VSI ČLANI, KMETOVALCI IN PRIJATELJI!

KD VESNA

vabi danes, 22. t.m., ob 20.30 v foyer Doma A. Sirk v Križu

na odprtje razstave

VLADIMIRA RAŽMA

Govoril bo kritik F. Udovič.

GLASBENA MATICA TRST

Sezona 1982-83
9. abonmajski koncert

Danes, 22. aprila 1983, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Simfonični orkester radiotelevizije Ljubljana
Mladinski pevski zbor Glasbene matice iz Trsta
Dirigent Stojan Kuret

Solista: Olga Gracelj, sopran
Eva Novšak - Houška, alt

Na sporedu: G. B. Pergolesi, Z. Ciglič, J. Brahms.

Prodaja vstopnic uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

---

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

MATJAŽ KMECL
MUTASTI BRATJE
Režija: **Jože Babič**

V nedeljo, 24. aprila, ob 15. uri v Mestnem gledališču v Celovcu.

PRAVLJICA ZA NAJMLAJŠE
Pripoveduje **Štefka Drolčeva**

Danes, 22. aprila, ob 9. uri v osnovni šoli «Primož Trubar», ob 11. uri, v osnovni šoli «Karel Destovnik Kajuh».

Jutri, 23. aprila, ob 9. uri v osnovni šoli «Pinko Tomažič», ob 11. uri v osnovni šoli «Alojz Gradnik»

TABOR

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OPČINE

PROSVETNI DOM
EDI FELHAUS

Razstava novinarske fotografije
ob izidu knjige
FOTOREPORTER

Odprtje razstave danes, 22. t.m., ob 20.30.
Uvodna beseda: **Aljoša Žerjal, Drago Gorup** bo bral odlomke iz knjige.

Vabljeni!

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 24. aprila, izlet z osebnimi avtomobili na Čaven in Kucelj. Zbirališč bo na mejnem prehodu pri Fernetičih na jugoslovanski strani ob 8.30. Izlet vodi Franc Armani, pri katerem dobite tudi vse informacije (tel. 415318).

Predavanja

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko vabi člane in prijatelje na predavanje univ. prof. Franceta Križanича o **«Razvoju matematike»**. Obenem bo predstavljena avtorjeva knjiga **«Nihalo, prostor in delci»**, ki je pred kratkim izšla pri Slovenski matici. Predavanje bo danes, 22. aprila, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20.

Društvo slovenskih ekonomistov v Italiji vabi na predavanje profesorja Gian Battista Bozzole o vplivih tehnologij v industrijskem gospodarstvu, v sredo, 27. t.m., ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani — Ul. sv. Frančiška 20.

Srečanje s tržaškimi umetniki v Kosovelovi knjižnici

V sredo je bil v sežanski Kosovelovi knjižnici večer z zamejskimi umetniki, na katerem so sodelovali pesnika Marij Čuk in Ace Mermolja, slikar Deziderij Švara ter gledališka in filmska igralka Miranda Caharija. Številno občinstvo, med katerim je bil tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošić, je najprej pozdravila ravnateljica knjižnice Lučka Čehovin, ki je predstavila posamezne umetnike in razstavo Deziderija Švare, ki je prav tako v prostorih knjižnice. Nato je gledališka umetnica Miranda Caharija prebrala vrsto pesmi iz najnovejših zbirk Čuka in Mermolje (Suho cvetje in Z zvezdami v žepu). Po nekaj pesmi sta prebrala tudi sama avtorja, nato je sledil krajši a zanimiv pogovor z avtorji. Mermolja je spregovoril o vprašanju umetnosti in poezije v zamejstvu, Čuk je govoril o najmlajših ustvarjalcih in o problemih objavljanja. Deziderij Švara pa je spregovoril o svojih slikah, ki črpajo predvsem iz morja, to je iz tega, kar morje slikarju pomeni.

Miranda Caharija pa je spregovorila o svoji glavni vlogi v filmu «Eva».

Vsekakor je bilo srečanje v Sežani raznoliko in tudi «prijetno», kot je večina srečanj v Kosovelovi knjižnici, ki se je na Primorskem uveljavila kot pomembno in živahno kulturno središče.

VZPI - ANPI Devin - Nabrežina

sklicuje

PREDKONGRESNI SESTANEK

ki bo danes, 22. t.m., ob 20. uri v dvorani Igo Gruden v Nabrežini.

Vabljeni

Našemu delovnemu tovarišu Silvanu Pobegi je žena Franca povila prvorojenca
FEDERIKA
Srečnima staršema čestita, novorojencu pa vošči vso srečo v življenju
kolektiv
Primorskega dnevnika

Razstave

Arheološka razstava «Predloka v zgodnjem srednjem veku» je na ogled, v Kulturnem domu v Trstu — Ul. Petronio 4, do 6. maja. Urnik: od 9. do 12. ure in od 16. do 18. vsak dan razen sobote in praznikov.

Društvo slovenskih upokojencev vabi člane in prijatelje na predstavitev knjige Maria Magajne in potopis iz Brazilije z diapozitivi danes, 22. aprila, ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II.

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev vabi člane in prijatelje na predstavitev knjige Maria Magajne in popis Brazilije z diapozitivi danes, 22. t.m., ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II.

Mladinski dom Boljunec vljudno vabi na prireditev, ki bo ob 12. obletnici otvoritve, danes, 22. aprila, ob 20.30. Spored: nastop tamburaškega ansambla KD F. Prešeren iz Boljunca, ženskega cerkvenega pevskega zbora, priložnostni govor in prikaz diapozitivov starih mlinov ob Glinščici.

Kriška sekcija VZPI - ANPI sklicuje jutri, 23. 4. ob 19.30 redni kongres, ki se bo odvijal v Ljudskem domu v Križu.

Letovanje otrok v Zgornjih Gorjah pri Bledu. Vpisovanj in podrobnejše informacije na sedežu SKGZ v Trstu — Ul. sv. Frančiška 20/III — telefon 744-249 od 9. do 12. ure.

Mladinski odbor SKGZ priredi od jutri, 23., 24. in 25. t.m. «Mladinski seminar v Portorožu» na temo «Narodnost kot osebno izkustvo». Informacije: Trst — na sedežu SKGZ še danes v jutranjih urah ali od 18. do 19. ure; Gorica — na sedežu SKGZ v jutranjih urah; Čedad — na sedežu KD Ivan Trinko.

V nedeljo, 24. t.m., ob 17. uri bo v Marijinem domu pri Sv. Ivanu koncert dekliškega pevskega zbora iz Devina in moškega pevskega zbora Fantje izpod Grmade. Bogat spored narodnih in umetnih pesmi. Vabljeni.

NA SEJI OBČINSKEGA SVETA V SOVODNJAH

Odobrili so izvršilni načrt ureditve kanalizacije na območju Rupe in Peči

Izvedba del bo po sedanjih izračunih veljala 480 milijonov lir - Del sredstev že zagotovljenih - Načrt lotizacije za obrtniško cono je dokončno veljaven

Sovodenjski občinski svet je na zadnji seji soglasno odobril izvršilni načrt ureditve kanalizacije na območju Rupe in Peči. Gre za prvi poseg v okviru splošnega načrta, ki ga je pred poldrugim letom pripravil inž. Pessina. Dela za ureditev kanalizacije na območju omenjenih dveh naselij bodo po sedanjih izračunih veljala 480 milijonov lir, predvidoma pa jih bodo pričeli izvajati že jeseni, je v obrazložitvi načrta pojasnil odbornik za javna dela Klemše. Del sredstev za izvedbo omenjenega načrta ima občinska uprava že zagotovljenih. Dežela je namreč že lani, na podlagi okvirnega načrta, odobrila enkratni prispevek v višini 108 milijonov lir in dvajsetletni prispevek na račun obresti na 192 milijonov lir. Omenjena sredstva pa ne zadostujejo, saj je predračunska vrednost za kakih 40 odst. višja in bo torej občinska uprava morala poiskati dodatno financiraje, za kar je tudi občinski svet na torkovi seji poveril nalogo županu.

Kanalizacijski omrežji v Rupi in na Peči bosta povsem ločeni, vsako s svojo prečiščevalno napravo. Tisto v Rupi bodo zgradili na bregu Vipave, v neposredni bližini državne meje, tisto na Peči pa prav tako na bregu Vipave, v spodnjem delu vasi. Na kanalizacijsko omrežje se bo priključila večina gospodinjstev. V prvem obdobju bodo izvzete le nekatere hiše, ki stojijo na samem, zelo daleč od vasi in pa nekaj hiš, ki so bile zgrajene v zelo nizkih legah. Načrt predvideva vgraditev, oziroma namestitev cevi iz gline in ne iz betona.

Na torkovi seji je tekla beseda tudi o dveh drugih javnih delih: o načrtovalnem postopku za področje obrtniške cone v Rubijah ter o dopolnitvi pogodbe z upravo državnih železnic za zgraditev podvoza na Štradalti. Načrt lotizacije za obrtniško cono v Rubijah ima zdaj dokončno veljavo, kajti v po zakonu predvidenem roku nihče ni vložil priziva oziroma protipredlogov, kar je občinski svet sprejel na znanje.

O gradnji podvoza na Štradalti, ki naj bi odpravil sedanji zavarovani železniški prehod, smo že večkrat poročali. Občinski svet je že tudi odobril izvršilni načrt kakor tudi pogodbo z upravo železnic, vendar je v zadnjem času prišlo do zastoja glede izvedbe del samih. Glavno ravnateljstvo državnega podjetja je namreč zahtevalo od občine, da na poseben račun pri zavodu Cassa Depositi e prestiti položi kavcijo v višini dveh milijonov lir in da odobri dopolnilo k pogodbi. To so na zadnji seji občinskega sveta tudi storili.

S tem pa dnevni red seje, ki jo je vodil župan Primožič, še ni bil izčrpan. Svetovalci so v torek ponovno razpravljali (in tudi odobrili) o obračunu poslovanja za l. 1981 potem ko so bili vnešeni potrebni popravki, ratificirali vrsto sklepov ožjega odbora, sprejeli sklep o zaščiti interesov občine v upravnem postopku pred deželnim upravnim sodiščem zaradi nedovoljene gradnje televizijskega prenosnika na Vrhu, imenovali nove člane v komisijo za trgovino in v posebno komisijo pri zavodu IACP, odobrili izplačilo raznih stroškov ter ob koncu izglasovali rosolucijo v podporo javne zdravstvene službe, v zvezi z znanimi dogodki v tržiški splošni bolnišnici.

Župan Primožič je svetovalce seznanil še z nedavnim obiskom predstavnikov občinske skupščine Škofja Loka v Sovodnjah, s potekom del za preureditev županstva in dograditev telovadnice ter s pripravami na občinski praznik.

Odbornik Specogna obiskal hranilnico

Novi deželni odbornik za javna dela Specogna je bil na obisku v Goriški hranilnici, kjer ga je sprejel predsednik inž. Graziato. Odbornik Specogna si je ogledal pisarne sekcije za dolgoročne stanovanjske kredite, kajti Goriška hranilnica opravlja to službo na vsem področju naše dežele, tudi v sodelovanju z drugimi kreditnimi zavodi.

DREVI V KULTURNEM DOMU

Pričakovanje za Slakovo «Evo» najnovejši slovenski film

V glavni vlogi nastopa tržaška igralka Miranda Caharija
Med predstavama srečanje z režiserjem in sodelavci

Drevi s pričetkom ob 18. in 21. uri bodo v Kulturnem domu v Gorici predvajali najnovejši, komaj dokončan film slovenskega režiserja Francija Slaka «Eva». Premiersko, oz. bolje bi rekli predpremiersko predstavo, saj bodo film v Ljubljani pričeli vrteti šele jeseni, prirejata Kinoatelje in Piccolo Cineforum v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in ljubljansko Vibo film.

Film pripoveduje zgodbo sodobne ženske Eve (nosilno vlogo igra tržaška rojakinja Miranda Caharija), ki je po poklicu arhitekt in je toliko uspešna na delovnem področju, kolikor nesrečna v iskanju čustvenih povezav. Eva živi sama z dvema otrokoma v nenehnem iskanju nečesa, česar ne najde ne v svojem poklicu ne v ljubezenskem razmerju z Mladenom. Stalno tekmuje z «moškim» svetom. Njena soudeležba pri načrtovanju neke poboljševalnice pa daje pripovedi tudi simbolno vrednost: Evina osamljenost in odtujenost imata širšo ekzistencialno razsežnost in gresta preko prikazane zgodbe. Režiser zaključuje zgodbo nu odprt in neobičajen način, s tem da daje gledalcu možnost, da izbira med tremi možnimi zaključki.

«Eva» je drugi film Francija Slaka, ki je po vrsti kratkometražnih filmov pred dvema letoma dosegel uspeh s prvencem «Krizno obdobje». Mladi slovenski režiser je bil s tem delom deležen ugodnega sprejema tudi na «Mostri» v Pesaru.

Drevi bodo pred filmom predvajali tudi Slakov kratkometražni film «Kras 81», med eno in drugo predstavo pa bo v mali dvorani Kulturnega doma srečanje z občinstvom, ki se ga bosta udeležila režiser Slak in igralka Miranda Caharija.

Koncert dveh japonskih umetnic

Italijanska generalna konfederacija za trgovino in turizem in goriško trgovsko združenje sta ob priliki svojega vsedržavnega kongresa za vodilno osebje botrovala tudi kakovostnemu koncertu violinistke Takumi Kubota, ki je dosegla drugo nagrado na tekmovanju «Lipizer» v Gorici, ki jo je na klavirju spremljala Yuka Sakai, prav tako Japonska. Celotno izvajanje azijske umetnice je bilo globoko umetniško, pozorno na stil a tudi notranje povsem doživeto.

V prvem delu je briljantni Mozartovi Sonati v D duru op. 301 sledila Brahmsova Sonata op. 108, kjer je pazljiva tehnika izrazito ustvarjala zrelo in bogato melodično linijo. V drugem delu je sledila Debussijeva Sonata v H molu, nekoliko v španskem stilu, izrazito odigrana tudi v težavnih visokih registrih.

Zelo zanesljiva je bila v celotnem nastopu tudi klavirska spremljava Sakajeve, bodisi v taktih, ki so oddražali občutje, bodisi kjer je bila potrebna virtuozistična tehnika; spremljevalka se je izkazala tudi kot dobra solistka.

Za zaključek je umetnica navdušenemu občinstvu odigrala še Sarasatejev «Carmen fantasie op. 25», ki je po izvedbi ena najtežjih skladb, toda zelo učinkovita. Ravelova «Tzigane» je zaključila spored in s svojim živahnim ritmom izzvenela v popolno zadovoljstvo poslušalcev. Komentirala je prof. Maturo.

Goriški župan Scarano je v odmaru poklonil umetnici sliko v spomin I. natečaja «R. Lipizer» in izrazil željo, da bi tudi prihodnje izdaje tako uspele. Dr. Piemonti je violinistki podaril tri kovance stare goriške kovnice in pianistki pečat goriškega gradu.

MANIFESTACIJA DELAVCEV V INDUSTRIJI

Vprašanja goriškega gospodarstva v ospredju na včerajšnji stavki

Predstavnik sindikalne zveze Luciano Pini je na Travniku govoril o obnovi delovnih pogodb in o hudi krizi industrije v naši pokrajini

Več tisoč delavcev tržiške ladjedelnice, ostalih kovinarskih industrijskih obratov na Goriškem, tekstilcev, gradbincev, jestvinarjev se je včeraj dopoldne udeležilo sindikalne manifestacije po goriških ulicah. Stavka je imela vsedržavni značaj in je zaobjela delavce vseh industrijskih strok, za katere se še niso zaključila mučna pogajanja za podpis novih delovnih pogodb.

Na Travniku je spregovoril teritorialni tajnik zveze CGIL - CISL - UIL Luciano Pini, ki je uvodoma ugotovil, da «jastrebi Confindustrie nočejo podpisati pogodb prav za najbolj borbene kategorije delavcev, tiste, ki so doslej pokazale največjo politično zrelost. To je znak,» je dejal, «da gre za izrazit politični napad, katerega namen je spremeniti sedanje politično ravnovesje in razredne odnose v prid gospodarjem.»

Omenil je rekordno število brezposelnih in delavcev v dopolnilni blagajni, kar mu je omogočilo, da je z vsedržavnih problemov prešel na krajevne. Produktivni razkroj je namreč v goriški pokrajini že tako izrazit, da smo po teži industrijske krize že podobni italijanskemu jugu, čeprav je to pravi nesmisel glede na boljše zgodovinske in geografske pogoje. Rešitev je nakazal prav v izkoriščanju možnosti, ki jih nudi geografska lega naše pokrajine glede sodelovanja s sosednimi državami, v reševanju državnih soudeležb, zlasti pa ladjedelništva in v pravičnejši razdelitvi denarja iz sklada zakona 828, ki mora upoštevati vso dramatičnost gospodarske krize na Goriškem.

Ta dramatičnost je prišla do izraza tudi v sodelovanju delavcev na včerajšnji stavki. Kljub vrtoglavemu padcu števila zaposlenih v zadnjih letih, so se še vedno v velikem številu strnili okrog sindikata, toda vzdušje v sprevodu je bilo povsem drugačno kot pred kakim letom: manj hrupnega bobnanja in skandiranja sloganov in več utrujenih obrazov, jeze, nezaupanja, morda razočaranja. Delavci so se kljub vsemu masovno udeležili sprevoda in s tem izpričali zagrizenost v boju za reševanje odprtih problemov, maloštevilni in precej hladno pa so sledili sindikalnemu zborovanju, od katerega si verjetno niso pričakovali velikih novosti.

Med manifestacijo so člani sindikalne zveze delili letake, v katerih zavračajo policijsko preiskavo zaradi nekaterih polemičnih izjav o ravnanju sodstva glede vprašanja Tec Friuli in javnih zdravstvenih struktur v Tržiču.

Omenimo naj še, da so se včerajšnje stavke udeležili tudi dijaki nekaterih goriških višjih srednjih šol, med temi tudi dijaki slovenskih.

V Novi Gorici ponatisnili Komunistični manifest

V Novi Gorici so izvedli zanimivo in izvirno zamisel v počastitev utemeljitelja znanstvenega socializma ob 100-letnici njegove smrti. Ponatisnili so namreč eno izmed najpomembnejših del Karla Marxa in Friedricha Engelsa, Komunistični manifest. Ponatis brošure sta omogočila Goriški muzej in občinska organizacija Zveze komunistov. Gre za delo, ki ga je leta 1944, v obdobju narodnoosvobodilnega boja torej, izdala Komisija za agitacijo in propagando pri tedanjem Oblastnem komiteju Komunistične partije za Slovensko Primorje. Brošuro pa je natisnila tehnika «Jelenk», ki se je pozneje preimenovala v tehniko R-46. Tehniko je ustanovil Pokrajinski komite Partije za Primorsko oktobra leta 1943 v tedanjem idrijskem okrožju. Tehniki in delavci v tej tehniki so se usposobili za izdajanje obsežnih partijskih in drugih publikacij z značilnimi ovitki v treh barvah.

Komunistični manifest v novogoriškem ponatisu spominja na učinkovito delovanje partijskih tehnik na Primorskem, tako tudi v naših kra-jih. Hkrati pa na svojski način obeležuje osebnost ter politične in zgodovinske razsežnosti Karla Marxa ob 100-letnici njegove smrti. Delo je v ponatisu izšlo v 300 izvodih in je na voljo v Novi Gorici. Gre gotovo za dragocen dokument iz obdobja narodnoosvobodilnega boja. Hkrati pa Komunistični manifest tudi v tej izvirni izdaji lahko rabi za študijsko gradivo, zlasti še komunistom in drugim, ki se navdihujejo ob Karlu Marksu.

Ameriška godba v torek v Gorici

Godba ameriškega vojnega letalstva The Ambassadors, ki je že igrala prejšnja leta v Gorici, pride ponovno v naše mesto v torek 26. aprila. Prejšnja leta je godba nastopila v dvorani UGG. Dvorana je sedaj neuporabna, zato bo koncert v avditoriju, kjer pa je premalo prostorov (440). Zaradi tega so uvedli vstopnino 6.000 lir (za dijake 4.000). Občinska uprava, ki je organizator koncerta, je dala prodajo listkov agenciji Appiani. Izkupiček bodo dali združenju za zdravljenje raka.

POLICIJA PRIŠLA NA SLED TATOVOM

Vrsta tatvin na Goriškem: odgovorni naj bi bili Romi

Na postaji aretirali 15-letnega fantiča, ki je z 12 let starim prijateljem «izpraznil» dve stanovanji - Ista skupina odgovorna tudi za druge tatvine

Kaže, da so za vrsto tatvin po Gradišču in drugih krajih na Goriškem odgovorni člani skupine Romov, ki so utaborjeni v bližini Vidma. Tega mnenja so preiskovalci, ki so v sredo popoldne aretirali 15-letnega Roma, ki je imel na sebi nekaj ukradene zlatanine in drugih ukradenih predmetov, poleg tega pa so prišli na sled nekaterim drugim članom skupine.

Kako je prišlo do tega razpleta? Po daljši vrsti tatvin v Ul. Ciprani, Ul. Lungo Isonzo in drugod, ki naj bi jih izvedle dve ali tri Rominje z izgovorom, da se ena od njih počuti slabo in da potrebuje kozarec vode, je v sredo popoldne neka ženska v Ul. Donizzetti opazila dva sumljiva dečka. Poklicala je policijo, ki je ugotovila, da so neznanci res vlomili v stanovanje Eugenia Baldassija v stavbi s številko 30/B1 v isti ulici. Ker je ulica nedaleč od železniške postaje, so se agenti namenili tja in po srečnem naključju našli v čakalnici 15-letnega R. N. ter drugega, komaj 12-letnega Roma, ki sta odgovarjala opisu ženske.

Fantiča sta imela pri sebi del blaga, ki sta ga ukradla v Ul. Donizzetti in tudi v stanovanju Giorgia Butija na Korzu Italia 255. Sumijo, da sta pri tatvinah sodelovali tudi dve 17-letni dekleti iste skupine, P.S. in M.Z., ki sta bili z mladeničema na železniški postaji. Ker pa nista imeli pri sebi ukradenega blaga, so ju agenti samo pospremili čez mejo kot nezaželeni osebi. Kaže, da so v zadnjih dneh podoben ukrep izdali še za kakih 10 drugih Romov, ki so verjetno tudi vpleteni v vrsto tatvin.

Preiskava policije se medtem nadaljuje, da bi prišli na sled tudi ženskam, ki naj bi bile odgovorne za tatvine v Ul. Lungo Isonzo in Cipriani.

Zdi se upravičen sum, da so utaborjene nekje v okolici Vidma, saj so imeli mladi Romi na železniški postaji listke za vlak proti Vidmu.

Delovanje ZSKP

Na zadnji seji odbora ZSKP so člani razpravljali o programih te zveze, še zlasti o pripravah na srečanje s Krščansko kulturno zvezo na Koroškem in z Zvezo kulturnih organizacij Slovenije. Govorili so tudi o pripravah na prireditve, ki bodo v maju v Cankarjevem domu v Ljubljani, na katerih bodo zamejski kulturni ustvarjalci pokazali kaj zmore slovenska narodnostna skupnost v Italiji. Še posebej so govorili o letošnji reviji pevskih zborov Cecilijanka, ki bo jubilejna (vrši se že 25 let). Dali ji bodo poseben poudarek, pripravili bodo spominsko brošuro in uskladili programe nastopajočih zborov. Na posebnem večeru bodo tudi podelili nagrade 2. natečaja zborovske glasbe. V razpravi, ki jo je vodil predsednik Emil Valentinčič, so govorili o delovanju včlanjenih društev.

● **Iz goriškega županstva** so nam sporočili, da so že zapadli termini o uporabi grelnih naprav. Zaradi tega se lahko v tem spomladanskem času vsakdo greje kot hoče.

Divji lovec ustrelil belega laboda pri Gradežu

Veliko ogorčenje je vzbudilo dejstvo, da so neznani divji lovci ubili pred nekaj dnevi belega laboda v rezervatu Valle Cavanatta pri Gradežu. Gre za samico, ki jo je divji lovec, tako so ugotovili lovski čuvaji, ustrelil od blizu, potem ko je ta najbrž prišla h kopnemu v pričakovanju, da bi ji neznanec dal jesti.

V tem kraju so namreč imeli dva laboda, samca in samico, ki sta se rada približevala številnim obiskovalcem. Pokrajinski odbor za lov je hitro poskrbel, da so iz kraja kjer imajo vse labodov pripeljali k nam drugo samico.

Dogodek je obsodbe vreden, je tudi kazniv, nam je povedal pokrajinski odbornik De Grassi, kajti beli labodi so zakonsko zaščiteni. Lovski čuvaji skušajo ugotoviti, kdo je bil divji lovec, ki se je tokrat hudo pregrešil. Na pokrajini vabijo obiskovalce Valle Cavanatta naj ne motijo tamkajšnjih ptičev. Ko pa bi ugotovili, da bi kdo živali motil, naj to javijo nemudoma odboru za lov (tel. 85051).

Netekmovalni pohod v dobrodelne namene

V nedeljo 22. maja, torej šele čez mesec dni bo skupina pešakov I Disperati priredila netekmovalni pohod «Due colli», v sodelovanju z rekreacijsko skupino tovarne Safog. Ker bo šlo čisti dobiček v sklad za plačilo stroškov zdravljenja komaj eno in poletne Nicole Baietz, ki mora na posebno operacijo na srcu v specializirano kliniko v Zürich, si prireditelji nadejajo, da bo udeležba na pohodu velika in tudi, da bodo posamezna podjetja prispevala. Vpisujejo v rekreacijskem krožku Safog v Ulici Brigata Casale 70.

V ZVEZI Z DOGODKOM IZ LETA 1976

DANES PRED SODIŠČEM TRŽIŠKI UPRAVITELJI

Na goriškem sodišču bodo danes sodili nekdanjemu tržiškemu županu Maianiju, nekdanjemu načelniku demokristjanske skupine Sabi in občinskemu tajniku v Tržiču Fabbru. Sodnikom jih je prijavil občinski svetovalec MSI Ritossa, češ da so v septembru 1976 na tajni seji, glasovali v enem primeru z dvigom rok, ko bi bili morali glasovati tajno, z listki. Zdi se, da je potem zapisnik te seje izginil.

Sindikalisti pred sodiščem?

Sindikalni problemi prinašajo tudi sodne ovadbe. Pred časom so sindikati v letaku izražali mnenje, da likvidator krminskega podjetja, ki je bilo v težavah, zavlačuje rešitev iz teh težav. Omenjeni pravnik se je čutil užaljenega in je zaradi tega prijavil sindikaliste sodišču.

Isto se je zgodilo v Tržiču, kjer je tamkajšnji sodnik prijavil sindikaliste, ki so izrazili nekatere pomisleke v zvezi z zdravniško afero v Tržiču.

Na včerajšnjem sindikalnem shodu v Gorici so aktivisti enotne sindikalne zveze delili letak z naslovom «La polizia giudiziaria indaga sul sindacato». Sindikalna zveza bo priredila več sestankov, da bo delavce in prebivalstvo obvestila o teh dogodkih.

● **Tajništvo šolskega sindikata CGIL** opozarja da 23. aprila poteče rok za predložitev prošenj za natečaj za dodelitev mest na višjih srednjih šolah.

Za podrobnejša pojasnila je na razpolago tajništvo sindikata ob torkih med 16. in 18.30.

Koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo danes zvečer ob 20.30 koncert ansambla solistov Boljšoja iz Moskve. Umetniški vodja Aleksander Lazarev.

Kino

Gorica
VERDI 17.30—22.00 «Il verdetto». P. Newman in C. Rampling. Barvni film.
CORSO 18.00—22.00 «Pappa e ciccia». P. Villaggio, M. Carlucci in L. Banfi.
VITTORIA 17.30 — 22.00 «Specters». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 18.00—22.00 «Testa o croce».
PRINCIPE 18.00—22.00 «La cosa».

Nova Gorica in okolica
SOČA Danes zaprto.
SVOBODA 18.30 «Hočem živeti». Jugoslovanska komedija. 20.30 «Taxi girl». Ameriški erotični film.
DESKLE 20.00 «Seks z zvezdami». Ameriški erotični film.

Razstave

V Galeriji osnovne šole v Solkanu je odprta razstava del mladih likovnih ustvarjalcev iz novogoriške, tolminske, idrijske in ajdovske občine. Priredila sta jo Galerijski svet osnovne šole in novoustanovljeno Društvo za vizualne medije «Praska» v Novi Gorici. Gre za bogat in azoren pregled likovnih teženj in smeri, ki jih izražajo mladi likovni ustvarjalci na Goriškem. Razstava bo odprta do 6. maja.

V preddverju Kulturnega doma v Gorici je odprta razstava dokumentov o zgodovini slovenskega bančništva v Gorici, ki jo je uredil Marko Waltritsch. Na ogled so tiskana poročila naših bank in posojilnic, hranilne knjižice in tudi originalne zadružne knjige izpred sto let.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Razstave

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska, Ul. sv. Mihaela, štandrež, tel. 85-136.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute, Ul. C. Cosulich, telefon 72-480.

POGREBI
Ob 9.30 Filomena Culot iz bolnišnice usmiljenih bratov v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče; ob 11. uri Daniela Lozar vd. Bin iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

OB SEDMEM KONCERTU LETOŠNJE PEVSKE REVIJE PRIMORSKA POJE

V Šempasu je tokrat nastopilo deset zborov iz našega zamejstva je bil navzoč le eden

Kakovostnemu poprečju so najbolj prispevali zbori iz Anhovega, Črnega vrha in Kanala

Sedmi koncert revije Primorska poje je bil 15. aprila v Kulturnem domu v Šempasu, kjer so nastopili: Oktet Škofije, ki ga vodi Jože Biščak, moški zbor «Lijak» z Vogrskega, ki ga vodi Branko Marvin, moški zbor Košana pod vodstvom Leopolda Biščaka, moški zbor «Soča» iz Nove Gorice pod vodstvom Marijana Ciglića, moški zbor «Bratov Vodopivec» iz Pivke pod vodstvom Ivana Vodopivca, moški zbor «Valentin Stanič» iz Levpe pod vodstvom Štefana Mavrija, Sovodenjski nonet, ki ga vodi Zdravko Petejan, moški zbor delavskega prosvetnega društva «Svoboda» iz Anhovega pod vodstvom Jasmine Gorjanc, ženski zbor kulturno umetniškega društva «Sloga» iz Črnega vrha pod vodstvom Jasharija Bakija in mešani zbor prosvetnega društva iz Kanala pod vodstvom Darje Žorž.

Oktet iz Škofij je nastopil prvič, pa je vendar pokazal nekoliko več kot ostali, ki so se na tej reviji prav tako prvič predstavili če seveda izvzamemo že dokaj izoblikovan zbor «Sv. Jernej» z Opčin. Razumljivo, da ga za popolnejšo glasovno ubranost čaka kar dosti dela, vendar se je ta že pojavila v določeni meri, zlasti pri Vodopivčevi Na poljani, ki so jo pevci tudi najbolje zapeli. Pri Sattnerjevi Pogled v nedolžno oko pa ni bilo vse po partituri, ali pa so jo pevci že po svoje «priredili», če ni prišlo do napak pri prepisovanju. Poleg tega je bil tempo prepočasen. Tudi pri Adamičevem Vasovalcu je bilo nekaj nenatančnosti v zadevanju posameznikov, interpretativno pa nekoliko preveč vsebinske poudarjenosti teksta; bilo bi potrebno malo bolj slediti logiki glasbenega razvijanja pesmi, ki že v zadostni meri odraža vriskajoče veselje in fantovsko prešernost.

Moški zbor z Vogrskega so dopolnili mladi glasovi. Zbor je bil letos precej skrbno pripravljen. Že prva pesem je pokazala boljšo homogenost in zlitje, kar pomeni, da se je izboljšala tudi intonacija. Le pri prehajanju v f se oglasi izstopajoči glas v drugem tenorju in nekaj v basih, sem in tja pa tudi v baritonih. Pri nadaljnjem delu naj zbor posveti čim več pozornosti pravilnemu dihanju, zlasti pri mlajših pevcih, ki utegnejo celoto še bolj glasovno oplemeniti.

Moški zbor iz Košane je korektno pripravo pokazal pri prvih dveh pesmih, pri Vremšakovi priredbi Ana, sama rieč me griva in še najbolj pri občuteno izoblikovani Vogričevi Lahko noč, medtem ko Vrabčeva Zdravica ni izkazala potrebne glasovne izdelanosti in tudi ne zadostne interpretativne dognanosti. Predvsem ne znajo svojega deleža drugi basi. Ali pa so pevci pesem že tako po svoje «predelali»? V tem primeru bi jo bilo treba odločno prečistiti; v kolikor bi to ne bilo mogoče, ne bi je smeli uvrstiti v spored — že iz spoštovanja do pesmi same in njenega avtorja. Prvi tenorji so nekoliko šibki in v višinah preveč stisnjeni, kar terja nadaljnjega dela pri prizadevanju za večjo glasovno izobrazbo. Opozoril bi na izstopajoči glas v drugem tenorju. Tudi to je povezano z vprašanjem glasovnega uglajevanja na osnovi spoznavanja in usklajanja funkcij, ki proizvajajo človeški glas in njegove značilnosti in vodijo k lepoti tona in plemenitemu sozvočju zborovskega petja.

Moški zbor «Soča» iz Nove Gorice poznamo že vrsto let, vendar se pevci še do danes niso navadili pravilno izgovarjati ozkega «e», čeprav moramo na drugi strani reči, da se je zbor za ta nastop solidno pripravil. To smo čutili pri prvih dveh pesmih. Plohlovi Prleška, ki pa nam je bolj malo prinesla tipično prleškega duha, in zlasti pri Rijavčevi Ob Kolpi. Pri Vrabčevi Slovenska pesem pa se je zapletel v intonančne in druge probleme. Poleg tega se ta pesem v nekaterih drobnostih oddaljuje od pristne podobe svoje mešano zborske izvirnosti, čeprav jo je za moški zbor prestavil sam avtor. Do sedaj jo je najbolj eksaktno naštudiral in najprepričljiveje izoblikoval zbor «S. Kosovel» iz Ajdovščine. Novogoriški zbor pa je še ni dovolj dobro pripravil niti vokalno niti interpretativno. V tem trenutku je še ne obvlada. Moramo pa pripomniti, da je letos celota zbora bila (pri prvih dveh pesmih) glasovno nekoliko bolj izravnana.

Moški zbor iz Pivke je najbolj prepričal z Gobčevo Delavska pesem, ki je bila tudi glasovno najbolj prečiščena. Zori rumena rž Rista Savina je potekala v prepočasnem tempu, skoraj razvlečeno. Izrazno je bila boljša Adamičeva Kmečka pesem, pri kateri pa so tenorski glasovi zveneli stisnjeno in vase zaprto. Taki pojavi nalagajo potrebo po izboljšavi dihalne tehnike in drugih dejavnikov, ki vodijo k boljši izgovarjavi, enotnosti oblikovanja vokalov, k čisti intonaciji, homogenosti skupin ter s tem k boljšemu zborovskemu zvenu. Samo na ta način bomo lahko usposobili pevce, da bodo kos zahtevnejšim delom, kakor je zlasti Savinova pesem in le tedaj bo lahko zbor izvajalsko dovolj samozavesten in prožnejši pri kreiranju, ki je bistveno za umetniško oblikovanje in prepričljivo odzivanje.

Moški zbor «Valentin Stanič» iz Levpe sestavljajo pevci, ki stanujejo daleč naokoli. Morali so žal omejiti pevske vaje na polovico od prejšnjih (menda pa je več podobnih primerov tudi drugod po bolj odročnih krajih) zaradi pomanjkanja goriva. Na žalost so temu podobne tudi posledice: zbor ni iskal prejšnje stopnje glasovnih priprav in ni zadovoljivo zazvenel. Petje je bilo premalo prečiščeno, v vertikalah nejasno. Zaradi tega so seveda bile tudi interpretacije krhke in izrazno šibke. Pri tem zboru je bilo več kot očitno, kaj pomenijo redne in polnoštevilno obiskane pevske vaje. Kajti zbor je bil glasovno že mnogo bolje pripravljen in tudi v interpretiranju zadosten.

Sovodenjski nonet nima neke posebno čvrste osnove glede vokalno tehničnih zahtev in potreb, o katerih smo in še govorimo. Za razvijanje estetskih tonskih kvalitet ni druge pomoči in pripomočkov kakor le spoznavanje osnovnih postavk, ki edine uravnavajo pot in pravilno usklajajo vse elemente, ki vodijo k razvoju kultiviranega petja. Često se namreč dogaja, da brez zadostne glasovne izobrazbe — kakor to imenujemo z eno besedo — lahko začno pešati tudi po naravi lepi in sonorni glasovi, zlasti če se srečujejo z vokalno tehničnimi «trdotami», ki jih sodobni avtorji v svojih umetniških hotenjih nujno «natrosijo» v svojih delih. Če pa izvajalec ali izvajalska skupina ni še dovolj glasovno utrjena, ne bo mogla zadostiti nalogi za dobro izvedbo in s tem tudi ne za potrebno interpretativno nazornost, za umetniško prepričljivost. Pri izbiri sporeda moramo dobro razmisliti o zahtevnosti določenih del na eni, na drugi strani pa o zmogljivosti ansambla ali o možnosti za vokalno tehnično usposobljenost le-tega. Pa še nekaj: ali so pesmi, ki so pisane za zbor, primerne tudi za manjši pevski ansambel. Kajti zelo, zelo redki so okteti in podobne manjše skupine, ki so sposobne uspešno izvajati težja dela, pisana za zbor, da bi lahko izpolnile zahteve v smislu avtorjevih zvočnih predstav, pričakovane nazornosti in umetniške prepričljivosti. So pa tudi pesmi, ki so tako postavljene, da so lahko enako učinkovite v obeh primerih. Ni pa oktetov in drugih manjših ansamblov, ki bi bili enako umetniško učinkoviti, zlasti v tehnično in umetniško zahtevnejši literaturi. Dotaknil sem se tega vprašanja z malo večjim poudarkom, ker se čedalje pogosteje srečujemo z istimi problemi tudi pri drugih podobnih pevskih ansamblih, ki bi gotovo bili bolj učinkoviti pri izvajanju njihovi sestavi in stopnji vokalno tehničnih zmogljivosti bolj primerne literature.

Pomembnejši prispevek h kakovostnemu poprečju revije pa so dodali zadnji trije zbori: moški iz Anhovega, ženski iz Črnega vrha in mešani iz Kanala.

Pri prvem zboru je dirigentka glasove že precej obrusila in zgladila. Čeprav razpolaga zbor s sorazmerno skromnimi glasovi, je vendar dosegel določeno ubranost in enotnost. Smiselno oblikovanje se je opiralo na dolge fraze. V petju so se odražale natančne priprave, prizadevanje pevcev samih, nadarjenost in muzikalna kultura pevovodkinje. Zadovoljstvo spreleti človeka, ko zasluti živ ustvarjalni utrip, ki ga v zboru preprostih pevcev vzbudi mlad poustvarjalec, posebno še ko obeta, da bo v našo zborovsko dejavnost vnesel nove in sveže izvajalske pobude. Upajmo, da bodo pevci vztrajali ob sistematično zastavljenem delu in se še nadalje trudili za čim boljše dosežke. Saj pri zborovskem petju ni nikdar dovolj popolnosti in dognanosti. Sicer pa moramo priznati, da je ta pevska družina precej spremenila svoj zvok in tudi poustvarjalno izraznost. Na bolje, seveda. S tem pa ni rečeno, da je dovolj in da pevci zdaj lahko prekrižajo roke ter se vdajo uspavajočemu samozadovoljstvu.

Drugi zbor je v stanju obnavljanja: odhajajo izkušene in prihajajo nove moči. Razumljivo je, da to vpliva tudi na homogenost posameznih skupin, kakor na celoten zvok zbora in na njegovo ravnotežje. Sicer pa je pevovodja vendarle uspel zbor zadovoljivo glasovno ubrati, da se je lahko lotil učinkovitega oblikovanja. Čas oziroma nadaljnje vaje bodo zbor glasovno gotovo še bolj utrdile, da bodo soprani intonančno bolj vzdržljivi, v izgovarjavi in glasovnem nastavku bolj enotni ter tonsko bolj sočni. Interpretacije so bile muzikalno smiselno opredeljene, vendar smo pogrešali več prejšnje sproščenosti, pri Simonitijevi Baladi pa večje občutenjske iztanjšanosti. Sicer pa je zbor zapustil ugoden utis.

Mešani zbor iz Kanala je z mladimi pevkami in delom na vokalnem področju pridobil na čistosti, izenačenosti in barvitosti tona in s tem seveda tudi v celoti, ki zveni ubrano. Pevci so bili solidno pripravljeni, v delovanju disciplinirani. Opazno pa je bilo, da so sopranske višine nekoliko prezastrte, nastavek glasov teži preveč v ozadje in ne zazveni dovolj v prostoru. Ukmarjeva Skica na koncertu je bila dobro in nazorno zgrajena, toda želeli bi malo več občutenjske ekspresivnosti. Kanalski zbor vsekakor sodi v vrsto boljših zborov na Primorskem, tako po svoji programski usmeritvi, kakor tudi po svojih izvajalskih dosežkih in interpretativni kulturi. Naj pevci vztrajajo pri tako naravnanem delu!

IVAN SILIČ

Že za jesen in zimo

Na newyorških modnih revijah so že predstavili kroje za prihodnjo jesen in zimo. Na sliki modeli, ki jih je predstavil Bob Mackie

Likovni obzornik

V galeriji «Planetario», Ul. Diaz 1, je do 30. aprila na ogled razstava 10 slikarjev mlajše generacije, katerih delo se uvršča v nova umetniška prizadevanja zadnjih let: Abate, Aulo, Gasperoni, Giovanuoli, Lotilo, Martino, Paolini, Piffero, Vanni in Šalamun. Večina teh spada v znano skupino slikarjev mlajše generacije iz Rima, Andraž Šalamun pa je slovenski slikar, ki je diplomiral v Ljubljani leta 1975, sodeloval na raznih mednarodnih razstavah in bil prisoten med drugim na lanskem beneškem bienalu.

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja do 4. maja Jože Ciuha. Razstava je premišljen izbor treh različnih grafičnih ciklusov: od umirjenih, sugestivnih «Ikon» in «Profetov» do vznemirljivih, ironičnih in včasih celo napadalnih «Opic» zadnjega ciklusa. «Čeprav je v njegovi ironiji več bolečine kot humorja, je hkrati izziv svetu, kakršen je, družbi, kakršna je postala»... (Zoran Kržišnik). Umetnik nas zato vabi, da razmislimo o obstoječem in si vnovič zastavimo osnovna vprašanja človeške eksistence.

V galeriji «Il Tribbio» razstavlja Mariano Černe, kipar, ki je na tržaški umetnostni sceni že od prvih povojnih let. Njegovo delo je doživelo zanimivo jezikovno preobnovo v šestdesetih letih, v času informela. Risbe, akvareli, grafike, skulpture v kamnu in v bronu, ki jih lahko vidimo na tej razstavi, so ohranile do danes presenetljivo svežino in neposrednost.

V Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled fotografska razstava Andreje Peklaj. Prijetne barvne fotografije so po svojem stilnem značaju razpete med impresionističnim dojemanjem pokrajine in abstraktnim pojmovanjem okolja, «ko se predmet razkroji do nespoznavnosti in govori samo še s svojo barvno in svetlobno razsežnostjo (Cene Avguštin)». Razstavo je organiziralo Društvo zamejskih likovnikov in Foto klub 80.

V razstavišču in kulturnem centru Cappella Underground, Ul. Franca 17, je odprta do konca meseca samostojna razstava slovenskega slikarja Jožeta Slaka - Djoka, enega zanimivejših predstavnikov novega vala slovenskega slikarstva.

V galeriji DSLU v Ljubljani, Komenskega 8, razstavlja Metka Krašovec. Njeno sedanje mesto v slovenski in jugoslovanski umetnosti je v ospredju gibanja «nove podobe». Prejšnji teden je slikarka prejela Jakopičevo nagrado za leto 1983. Tomaž Brejc piše v katalogu med drugim: «V aktualnem ustvarjanju Metke Krašovec se srečujemo z izvirnimi in doslednimi slikarskimi problemi, s pojmovanjem slike kot izrazne in doživljajske avanture... s predstavno širino in neposrednostjo.»

V galeriji Segno Grafico v Vidmu razstavlja do 21. aprila primorski slikar Tomo Vran. V tradiciji nadrealizma je slikar zadnja leta vložil veliko dela v iskanju osebne poti «imaginarnega» izražanja. Na tej razstavi nam prikaže svoj grafični opus: tehnično dognani, precizni sitotiski.

V Mestni galeriji v Piranu bo do 7. maja odprta pregledna razstava grafičnih del Lojzeta Spacala. Sedeminšestdeset grafičnih listov od leta 35 do 82, iz katerih je moč slediti skoraj petdesetletni umetnikovi ustvarjalni misli. Zgledno sestavljen katalog vsebuje daljši prispevek Mirka Juterška. Po Piranu bo razstava prenešena najprej v Maribor, potem pa še v druga mesta Slovenije in Jugoslavije.

V galeriji Meduza v Kopru je bila do danes, 22. aprila na ogled razstava risb slikarja Mimma Paladina, znamenitega predstavnika italijanske transavantgarde.

Marcellu Mascheriniju v spomin

Vodstvo vodilne tržaške umetnostne galerije «Torbandena» je poskrbelo, da bi umetniški Trst primerno počastil spomin pred nedavnim umrlega velikega tržaškega likovnega mojstra, slovitega kiparja Marcella Mascherinija, katerega ime je segalo oziroma sega daleč preko ožjih regionalnih pa tudi nacionalnih meja. K sodelovanju je pozvalo najvidnejše likovne mojstre iz vse Italije, da bi na posebni, pokojnemu Mascheriniju posvečeni razstavi sodelovali s kakim svojim delom. In odziv je bil iznad vsakega pričakovanja, saj se je odzvalo kar ducat velikih mojstrov, ducat slikarjev in kiparjev, ki spadajo v sam vrh italijanske sodobne likovne stvarnosti. Tako sta navzoča s po enim delom sloviti slikar Renato Guttuso in prav tako znan kipar Giacomo Manzù. S štirimi olji je navzoč na razstavi naš goriški rojak Zoran Mušič, ki sicer živi v Parizu, od koder je poslala eno olje tržaška umetnica Leonor Fini. S po enim delom sta navzoča tudi znani italijanski mojster Emilio Vedova in prav tako zelo znan furlanski slikar in grafik Giuseppe Zigaina. Pozivu galerije so se nadalje odzvali še Virgilio Guidi, Francesco Messina, Giacomo Minguzzi, Armando Pizzinato, Bruno Saetti in Giovanni Vangi, ki so s sodelovanjem počastili spomin velikega mojstra, katerega so počastili v sredo zvečer s svojo navzočnostjo tudi številni tržaški ljubitelji umetnosti, ki so prihiteli na svečano odprtje razstave, lepe, bogate razstave, ki nosi naslov «Poklonitev spominu Marcella Mascherinija».

Portreti Mare Kraljeve v Tolminu

Kako vzbrstijo spomini ob priimku Kralj. Pred 57 leti smo v cerkvi v Volčah pri Tolminu videli umetnika Toneta Kralja, ki je poslikaval tamkajšnjo cerkev. Leta 1944 smo v Strugah na Dolenjskem gledali v tamkajšnji cerkvi slike Toneta Kralja. Te dni pa smo v Tolminu srečali umetnico Maro Kraljevo, ki je v galeriji knjižnice Cirila Kosmača razstavljala trideset portretov.

Ob odprtju razstave je umetnico predstavila ravnateljica knjižnice Marta Filijeva. Potem je o umetnici spregovorila Maja Jerman, ki jo je pred sedemindvajsetimi leti — takrat še otroka — portretirala Mara Kraljeva. Nekaj spominov je obudila tudi umetnica sama in na kratko orisala delovanje svojega pokojnega moža Toneta Kralja med NOB na Primorskem. Povedala je tudi nekaj značilnosti v zvezi s portretiranjem otrok.

Med razstavljenimi portreti je vzbujal pozornost portret tete Francke. Ruta na glavi, zavezana pod brado, ji daje prikupen izraz preproste slovenske matere.

Potem se je na stenah zvrstilo devetnajst otroških portretov, ki jih je umetnica naslikala v obdobju od 1941 do 1983. Obiskovalec se kar ni mogel nagledati tistih živih obrazkov in oči, ki sijejo vanj.

Od portretov odraslih žena naj omenimo portrete Erne Kramer, Petelinčkove mame in Cundrove mame. Vsak od teh treh portretov ima nekaj značilnosti, ki obiskovalcu ostanejo v spominu. Te značilnosti so preprosto povedano — naše slovenske matere, naše zemlje listi in cvetovi.

P. A. — Ogarev

Literarna nagrada «Vstajenje»

V Peterlinovi dvorani je bila pretekli ponedeljek slovesna podelitev 20. nagrade VSTAJENJE, s katero Društvo slovenskih izobražencev opozarja na ustvarjalce na literarnem in esejističnem področju v zamejstvu in zdomstvu. Njen pomen je toliko večji, ker je to edina tovrstna pobuda pri nas.

Jubilejno nagrado — prva je bila podeljena leta 1963 ko jo je dobil pesnik kraške gmajne Vinko Beličič — je dobila Zora Tavčar za zbirko spominov, črtic in pesmi VETER V LASEH, ki je lani izšla v zbirki Celjske Mohorjeve družbe. Pomen nagrade in utemeljitev letošnje izbire je podal predsednik ocenjevalne komisije prof. M. Jevnikar, denarno nagrado, ki jo je dala na razpolago HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH pa je izročil njen predsednik inž. Milan Sosič. Slovesnost večera sta še poplemenitila članica SSG Mira Sardočeva, ki je podala nekaj odlomkov iz nagrajenega dela, ter mladi kitarist Marko Feri.

V drugem delu večera pa je sledila podelitev nagrade iz sklada Dušana Černeta, ki hoče pomeniti priznanje za zavzetost in delo na kulturnodružbenem področju med manjšinci. Osmo nagrado iz tega sklada je dobilo uredništvo slovenskih oddaj LJUDSKEGA RADIA iz Gorice, ki že pet let opravlja pomembno nalogo v naši javnosti.

S. P.

podpiraj dijaško matico

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

10.00 Kinematografski program
12.30 Šolska vzgoja
13.00 Hišna beležnica
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik
14.00 Quark - potovanja v svet znanosti
14.50 Posebni oddelek Most Wanted
15.40 Šolska vzgoja: Življenje živali
16.10 Risanka
16.30 Dnevnik 1 - Objektiv na...
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik 1 - Flash
17.05 Neposreden prenos s tvojo anteno
17.10 Remi - risani film
17.30 Danes za jutri
18.00 Odisej 31 - risani film
18.30 Programi pristopanja
18.50 Komični film s Stanliom in Oliom
19.00 Italija zvečer - dogodki, ljudje in osebnosti
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Tam tam - Aktualnosti Dnevnika 1
21.25 Dillinger - film Režija: John Milius
22.25 Dnevnik
22.30 Dillinger - 2. del filma
23.15 Šolska vzgoja
23.45 Dnevnik 1 - Nočne vesti Danes v parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

12.00 Opoldanski program
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Šolska vzgoja: Od junaka do zgodovine
14.00 Tandem
14.20 Dedalo - 1. del
14.40 Risanka
14.50 Dedalo - 2. del
15.05 La fiera della vanità
15.15 Kamen Marka Pola — TV film
15.40 Rebus
16.00 Po mojem...
16.10 Risanka
16.20 V studiu
16.30 Šolska vzgoja: Biti ženska, biti moški
17.00 Mork in Mindy - TV film
17.30 Dnevnik 2 - Flash
17.35 Iz parlamenta
17.40 Tedenska oddaja o turizmu in prostem času
18.40 Dnevnik 2 - Večerne športne vesti
18.50 Starsky in Hutch - TV film Napoved vremena
19.45 Dnevnik 2
20.30 Portobello
22.00 Dnevnik 2 - Nocoj
22.10 Dnevnik 2 - Dossier
23.05 Detektiv, Luigi Ganna - TV priredba
23.55 Dnevnik 2 - Nočne vesti

Tretji kanal

10.00 Kinematografski program
17.00 Lucera: Kolesarske dirke
17.30 Boccaccio & C.
18.25 L'orecchiocchio
19.00 Dnevnik 3
19.35 Ko je na obalah rastlo drevje
20.05 Šolska vzgoja
20.30 Tosca - opera
22.10 Dnevnik 3
22.45 Sto mest Italije

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

8.55 - 10.35 TV v šoli
TV koledar, Ruščina, Poštni nabiralnik, Marin Držić, Zgodovina, Risanka, Iz naših krajev, Risanka
14.00 Opatija: Tenis
17.25 Poročila
17.30 Čez tri gore: Oktet Hoja
17.55 Tarzan, ameriška risana serija
18.25 Obzornik
18.40 Inovacije, ki živijo; izobraževalna serija:
Ostati na mednarodnih trgih in pri tem ustvarjati dober dohodek in dobiček za jugoslovansko elektrostrojno industrijo ni preprosta naloga. Pri tem samo lastno znanje lahko pomaga, da delo poteka bolj učinkovito in lažje. V Železnikih je skupina delavcev s svojimi zamislimi napravila tako učinkovito avtomatsko proizvodno linijo, da vse naročene izdelke naredijo hitro in brez zamud, pri tem so sodelavkam z avtomatizacijo tako olajšali delo, da delovnega telesnega napora ni več. Podobno so naredili v idrijski tovarni elektromotorjev, kjer je inovativna zamisel, čeprav zelo preprosta, toliko učinkovita, da so jo delno v proizvodnjo vpeljali pri njihovem kooperantu, danskem Dampfosu. Tako je inovacija zopet pokazala, da je lastno znanje najbolj učinkovita naložba
19.00 Jamarji
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, zaključno nadaljevanje
21.05 Zrcalo tedna
21.25 Nočni kino: Angelski obraz ameriški film
22.55 Poročila

Koper

14.00 in 17.00 Odprta meja
17.30 TVD - novice
17.35 TV šola
18.00 Visoki pritisk - glasbena oddaja
19.00 Aktualna tema
19.30 TVD - Stičišče

Danes bodo v okviru oddaje Odprta meja med drugimi na sporedu tudi naslednje vesti:

TRST — Priprave na proslave ob 25. aprilu

TRST — Jože Pirjevec o F. Giunti, fašizmu...

REPEN — Naš Kras

TRST — Poklonitev spominu M. Mascherinija

VIDEM — Razstavi Vran - Raza ob koncu pa še športna napoved

19.45 Z nami pred kamero
20.30 Državni sovražnik - film
22.00 Turistični atlas
22.15 TVD - Danes
22.30 Kdo pozna umetnost?

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Četrtkova srečanja, 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 - 11.20 Oddaja za srednjo šolo; 11.30 - 14.00 Poldnevniški razgledi: Beležka; 12.00 Ena bolha me grize; 13.20 Naša gruda; 14.10 Roman v nadaljevanjih Giovanni Guareschi: «Don Camillo in Peppone» 5. del; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Od ekrana do ekrana; 16.00 Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba: «Naša pesem 1982»; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.40 Imena naših vasi; 19.20 Veliki ameriški skladatelji lahke glasbe; 20.00 - 22.15 Glasbena matica v Trstu: od učilnice do koncertne dvorane; 20.30 Simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana in Mladinski zbor Glasbene matice v Trstu.

KOPER
(Slovenski program)

6.30, 13.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro in Jutranji koledar; 6.15 Cestne razmere; 6.45 Prometni servis in Napoved programov; 7.15 Val 202; 12.40 Glasba, predstavitev programa, Zanimivo in Glasbena šola; 13.40 Glasbene želje poslušalcev; 14.00 Prisluhnite med glasbo..., Zborovska glasba; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Dinar na dinar; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Objave in glasba.

KOPER
(Italijanski program)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 8.32 Glasbeni variete; 8.45 Izletnik; 8.50 Glasba; 9.32 Lucia novi dopisniki; 10.00 Glasba; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladih; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Program o kulturi in umetnosti; 15.45 Pesem tedna - glasba; 16.32 Lahka glasba; 16.55 Turistični napotki; 17.32 Glasbena oddaja; 18.45 Glasbeni program; 19.00 Zaključek programov.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranji program; 9.00 Radio in jaz '83; 10.30 Pesem v času; 11.10 Mednarodna lahka glasba: Jaz Claudio; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.20 Glasbeni week end; 13.37 Master; 14.28 Šola in vzgoja; 15.03 Homosapiens; 16.00 Il Paginone; 17.30 Globetrotter; 18.00 Glasbeno zabavanje; 18.30 Lov na junaka; 19.15 Svet motorjev; 19.30 Jaz glasba; 20.00 «La nuova governante»; 20.30 Vrtiljak; 21.30 Koncert «Il canto nel 900» nagrada Valentino Bucchi; 22.10 Black out; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski pogovori.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 22.30 Poročila; 6.00 - 8.30 Jutranji programi; 8.45 «Il fu Mattia Pascal»; 9.32 Deželni programi; 10.00 Posebna oddaja GR2; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni programi; 12.48 Hit Parade glasba; 13.41 Sound Track; 14.00 Deželni programi; 15.00 Bel Ami 4. epizoda; 15.30 Oddaja o ekonomiji; 15.42 Natečaj za radijsko dramo; 16.32 Festival; 17.32 Ure glasbe; 18.32 Krog sonca; 19.50 Kulturna oddaja; 19.57 Predmet pogovora; 21.00 Večerno srečanje z melodramo; 21.30 Izbrana poezija in proza; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.50 Radiodue 3131; 23.29 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.25 Sprehod po tržnici; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...? Janaček: Simfonietta; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jug. narodov; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domače pihalne godbe; 13.00 Iz naših krajev; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Natko Devčić: Istrska suita; 14.25 Naši poslušalci čestitajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Pojemo in godemo; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 20.00 Uganite, pa vam zaigramo...; 21.05 Oddaja o morju; 22.15 Informativna oddaja; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nokturno Ervin Fritz Pesmi Nočni program glasba

PO NEKAJLETNEM ZATIŠJU SO SE ŽENSKE PONOVNO OGLASILE K BESEDI

Posebne skupine, ki so jih ustanovili v Vidmu poudarjajo predvsem uspehe na delovnem mestu

Delo kot vrednota in tema za poglobljeno razpravo na mednarodnem srečanju v Turinu

Ko delamo obračune o ženskem delovanju v okviru posamezne organizacije ali splošneje neke skupnosti, moramo navadno ugotoviti, da je ženski delež velik pri konkretnem delu, veliko manjši pa pri vodstvu ali pri javnem zastopanju določene organizacije.

Pravi se, da je ženska zelo spretna pri praktičnih opravilih, veliko manj pripravljena ali celo «primerna», da bi pripravljala smernice delovanja. Ne da bi se tokrat spuščali v polemiko o «naravnih nagnjenjih» ljudi moškega ali ženskega spola, pač moramo pritrditi splošni ugotovitvi o uveljavljeni praksi o razdelitvi vlog med moškimi in ženskami.

Nikakor pa ni «nagnjenje k delavnosti» zgolj negativna lastnost, in to značilnost, da je treba ob teoretičnem razglabljanju tudi kaj konkretnega storiti, so ženske vnesle v lastne organizacije. Pravzaprav je bila to ena izmed odlik ženskega gibanja, ki je zasledovalo konkretne cilje in slonelo na drobnem delu svojih članic.

Načelna izhodišča pa so bila zastavljena bolj na zanikovanju vrednosti vladajočih vrednot, kakor pa na neki vseobsegajoči teoriji. Zato so se gesla glasila: «Nočemo, da bi bilo še vedno tako...», ali pa «Zahtevamo spoštovanje tega in tega zakona», «Zahtevamo sledeče popravke na zakon o...». Pri tem svojem razmišljanju so ženske porušile marsikateri steber nosilnih ideologij, predvsem pa so dokazale, da nobena, v sedanji obliki in v celoti, ne vrednoti ženske kot enakopravne osebnosti.

Prehoda od rušenja ideologij do izdelave celokupne teorije o družbi, v kateri bi bila ženska res osvobojena oseba, žensko gibanje v Italiji še ni naredilo, pravzaprav tega niti ne namerava izpeljati v takšni obliki. Zaveda pa se, da so teoretična dognanja nujno potrebna pa četudi je žensko gibanje vedno bolj prosto in manj organizirano po strogih kriterijih. Tokrat se nanašamo predvsem na osebna prepričanja članic, oziroma pristašic ženskega gibanja, ki so ob določenih vprašanjih lahko zelo daleč.

Ker pa so ženske zavrgle tako klasične moške organizacije, kakor tudi svoje prejšnje oblike organiziranja, so morale opredeliti temelje novega gibanja. Pravzaprav so morale najprej še enkrat skušati odgovoriti na nujno vprašanje: v čem naj se kaže «ženski pečat» v politiki? Vprašanje se nanaša tako na organizirane skupine, kot tudi na posameznice, ki nastopajo v političnem dogajanju, kajti lastnih zastopnic, na primer v parlamentu ali drugih voljenih telesih, gibanje nikakor ne misli postavljati, tudi zato na, ker nikakor ne namerava izenačiti ženskega gibanja s političnimi strankami.

Odgovor na tako preprosto vprašanje še zdaleč ni enostaven, če se skušamo izogniti retoriki. Predvsem pa ga je treba iskati v preteklih izkušnjah: za takšno pot so se odločile, pa brez predhodnega domenka, številne skupine žensk po raznih italijanskih mestih. Ob poskusu ZŽI, ki iz organizacije prehaja v gibanje, so namreč tudi druge komponente ženskega gibanja v Italiji začele razmišljati o nujnih preobratih.

Iz nekajletnega zatišja so tako ženske spet prišle na plan. Tokrat ne samo z manifestacijami, temveč s celo vrsto pomembnih dokumentov in pobud za diskusijo. O dokumentu milanskih feministk, ki je sprožil val debat, smo že pisali. Tako smo tudi že omenili, da so se v večjih italijanskih mestih, pred nedavnim tudi v Vidmu, ustanovile posebne skupine, ki poudarjajo predvsem pomen uspeha žensk na delovnem mestu. Delo, kot vrednota in predmet za poglobljeno diskusijo, pa je tudi naslovna tema mednarodnega srečanja, ki bo v Turinu v naslednjih dneh.

Naslov srečanja je zelo zanimiv, saj se glasi «Produkcija in reprodukcija» in se seveda nanaša na stalno dilemo, v katero postavljajo žensko že stoletja. Kakšna je vloga ženske, da ustvarja ali da samo poustvarja? Seveda se vprašanja lahko lotimo z več vidikov, pripominjajo v osnutku za uvodno razpravo na srečanju organizatorke: zavisi pač, če upoštevamo predvsem odnos moški-ženska, potem je glavno vprašanje domače delo in tudi spolnost-potomstvo; če izhajamo iz odnosa ženska-kapital, potem seveda mislimo predvsem na plačano zaposlitev in tako dalje.

Širok organizacijski odbor, ki ga sestavljajo članice ZŽI, raznih skupin (bivših feminističnih) in pa ženske, ki delajo v sindikalnih organizacijah je skušal zajeti vse vidike, ki so osredotočeni na odnos ženska-delo. Pobuda je doživela velik odziv, nad pričakovanjem organizatork, tako v Italiji kakor v drugih evropskih in severnoameriških državah. O deležu vseh delegacij bomo seveda poročali o srečanju, vendar je zelo zanimivo, da se dejansko v vseh industrijsko razvitih državah, ženske vračajo k temeljnemu vprašanju in bistvenemu pogoju za žensko enakopravnost — k samostojnemu delu. Kot so pač ugotovile milanske feministke, poudarjamo še mi: zgolj z zaposlitvijo izven doma se ženska ne osvobodi, niti ne postane avtomatično emancipirana, če pa ne prestopi domačega praga, se odpove najugodnejši poti do nje. (bip)

NOGOMET

V EVROPSKIH POKALIH

Juventus in Hamburger upravičena finalista

Uvrstitev sta si zaslužila z vrsto uspešnih nastopov

RIM — Velika večina poznavalcev nogometnih razmer soglaša, da sta Juventus in Hamburger s svojimi zadnjimi nastopi upravičila uvrstitev v veliki finale za evropski pokal prvakov. Medtem pa, ko so Turinčani v polfinalu razmeroma brez težav odpravili požrtvovalne, a očitno slabše Poljake Widzewa, so se morali Zahodni Nemci pošteno potruditi, preden so strli odpor španske ekipe Real Sociedad. Vse je že kazalo, da bosta morali enajsterici odigrati podaljške, ko je srednji napadalec Von Heesen tri minute pred koncem zabil odločilni zadetek. Poročevalci ugotavljajo, da je zmaga Hamburgerja povsem pravična, saj so Španci predvajali skrajno neambiciozno igro in so se pogosto zapirali v obrambo, čeprav jim neodločen izid vsekakor ni mogel ustrezati, saj so v prvi tekmi igrali le 1:1. Dejstvo, da so Španci izenačili v protinapadu (ki ga domačini niso znali zaustaviti) pa je še posebej spodbudno za Juventus, ki je prav v tej igralni prvini (kot je dokazal proti Widzewu ob priiiki obeh zadetkov) najbolj učinkovit.

Nekoliko skromnejši (vsaj po odmevnosti) bi morali biti ostali dve finalni tekmi. V pokalu pokalnih prvakov je Real Madrid nesporni favorit, saj je za Aberdeen (Škotska) že uvrstitev v finale izreden uspeh.

Tudi pokal UEFA ima svojega favorita. Belgijski Anderlecht je eno izmed najboljših evropskih moštev sploh. Če bi nastopalo v pokalu prvakov, bi se bržkone uvrstilo v finale.

Drugi finalist je portugalska Benfica, ki je v četrtfinalu izločila Romo, predvčerajšnjim pa še romunsko Universitateo. Benfici se je posrečilo doseči gol v Craiovi (z Jugoslovanom Filipovičem) in to je bilo dovolj za uvrstitev v finale.

Mladinci: Triestina - Maribor 0:0

V povratni prijateljski tekmi sta se mladinski postavi Triestine in Maribora po zelo enakovredni in lepi igri razšli pri neodločenem izidu 0:0. Po srečanju so se odborniki Triestine dogovorili z gosti, med katerimi je bil tudi predsednik slovenske nogometne zveze Rajko Stolfa, za utrditev prijateljskih odnosov med društvoma.

Vesna boljša od Krasa

V prijateljski trening tekmi je včeraj Vesna z 2:1 premagala Kras. Za Križane je bil dvakrat uspešen Starc, zadetek za Kras pa je dosegel Košuta. Enajsterici sta pokazali zelo poprečno igro. (Z. S.)

Tako v finalu

POKAL PRVAKOV (25. maja v Atenah)

- Juventus (It.) - Hamburger (ZRN)

POKAL POKALNIH PRVAKOV (11. maja v Göteborgu)

- Aberdeen (Škotska) - Real Madrid (Šp.)

POKAL UEFA (4. in 18. maja)

- Anderlecht (Bel.) - Benfica (Port.)

Zarja s spremenljivo srečo

Zarjo (na posnetku med srečanjem proti Primorju) čakata v letošnjem prvenstvu (v katerem se ni posebno izkazala, saj ima na lestvici za sabo le štiri ekipe) še dva derbija, in sicer v predzadnjem kolu doma s Krasom in v zadnjem v gosteh pri Gaji

V okviru osnovnošolske olimpiade

V soboto turnir v igri med dvema ognjema

Turnir v igri «med dvema ognjema» v okviru osnovnošolske olimpiade je v polnem teku. Pred dvema tednoma je A skupina odigrala svoje tekme in znan je že finalist in seveda tudi ostale ekipe te skupine vedo, kdaj in kako bodo tekmovanja sledila. V soboto, 23. t.m., pa bo nastopala B skupina. V Borovem športnem centru se bodo ob 14.30 zbrale tri šole in sicer «F.S. Finžgar», «Bazoviški junaki» in «I. Grbec». Tudi ta skupina bo igrala po sistemu vsak z vsakim in seveda zmagovalec bo imel pravico nastopa v finalnem delu, ki bo 28. maja.

SPORED SOBOTNIH SREČANJ (pričetek ob 14.30)

«F.S. Finžgar» - «Bazoviški junaki»
«F.S. Finžgar» - «I. Grbec»
«Bazoviški junaki» - «I. Grbec»

RUGBY

Prekinjena turneja Francije v J. Afriko

PARIZ — Zaradi rasistične južnoafriške politike je francoska vlada prepovedala turnejo francoske reprezentance v tej državi. To stališče je potrdil predsednik Mitterrand v pismu predsedniku francoske rugbyjske zveze.

JADRANJE

OD 23. DO 25. T.M. V PESCARI

Sirenini kadeti na preselekcijah za evropsko in svetovno jadralno prvenstvo med «optimisti»

Sirenini kadeti bodo od 23. do 25. t.m. v Pescari, kjer se bodo udeležili preselekcije za svetovno in evropsko jadralno prvenstvo v razredu «optimist». Arjana Bogatec, Maksi Ferfolja, Aleksander Panjek in Peter Sterni bodo v spremstvu vaditelja Romea Ferfoglie odpotovali v Pescaro že danes. Davorin Starc, ki se je na nedavni preizkušnji na Gardskem jezeru uvrstil med prvo tridesetorico, pa se bo udeležil mednarodnega jadralnega srečanja, ki bo v Follonici od 13. do 15. maja, skupaj s prvimi tridesetimi uvrščenimi na regati v Pescari. Čeprav z zamudo, bomo vseeno posredovali podatke o uvrstitvi Sireninih kadetov na mednarodnem srečanju (veljavnem tudi za italijansko jadralno selekcijo) v Castellettu di Brenzone na Gardskem jezeru, kjer so se v konkurenci 140 tekmovalcev solidno odrezali. Najboljši je bil kot omenjeno Davorin Starc, ki je s 93 točkami zasedel 26. mesto. Sledijo: 36. Arjana Bogatec (107 točk), 43. Aleksander Panjek (126), 45. Peter Sterni (129) in 63. Maksi Ferfoglia (176).

Omenili bi še, da se od 20. do 26. t.m. glavni vodja Bruno Bogatec, odgovorni za regate, mudi v Livornu na tečaju za jadralne vaditelje 1. stopnje, na katerega ga je povabila italijanska jadralna zveza. (D.A.)

Tudi letos šahovska interliga prijateljstva

Prejšnji teden so se v Solkanu sestali člani izvršnega odbora primorske šahovske zveze in predstavniki šahovske zveze Furlanije - Julijske krajine in se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju šahistov ob meji. Najbolj množično tekmovanje, ki ga letos načrtujejo, bo vsekakor šesti krog šahovske interlige prijateljstva. Interliga se bo pričela 29. maja v hotelu Sabotin v Solkanu pri Novi Gorici, nadaljevanje in zaključek pa bo 29. junija v Gorici.

Predstavniki obeh šahovskih zvez so se tudi dogovorili o organizaciji šahovskega četveroboja osemčlanskih ekip Nove Gorice, Pirana, Poleta iz Trsta in Celovca, ki bo 15. maja v Celovcu. Prav tako so predstavniki obeh šahovskih zvez sprejeli pobudo, da bi prihodnje leto organizirali močnejši turnir posameznikov z naslovi šahovskih mojstrov, mojstrskih kandidatov in prvokategornikov Primorske in FJK ter tako omogočili poleg izmenjave izkušenj na črnobelih poljih tudi napredovanje mladim in perspektivnim šihostom. (sk)

ODBOJKA

Teodora italijanski prvak

BOLOGNA — Z zmago proti Nelsenu iz Reggio Emilie s 3:1 (12:15, 15:8, 15:9, 15:8) je Teodora iz Ravenne osvojila italijanski ženski odbojkarski naslov.

NAMIZNI TENIS

NA MLADINSKEM DP

Tudi Kras in Dom v Novari

Zastopana bosta med posameznicami in v igri dvojic

V Novari se je že včeraj začelo državno namiznoteniško prvenstvo za vse mladinske kategorije. Prvenstvo se bo končalo v ponedeljek. Danes je na sporedu tekmovanje deklic in pravico do nastopa med posameznicami si je zagotovilo kar 6 zastopnic Krasa in sicer: Francesca Castelletti, Damijana Guštin, Ksenja Marušič, Alenka Obad, Marina Raubar in Lara Širca. Pri tako mladih tekmovalkah je vsaka napoved dokaj tvegana, vendar pa Guštinova, Marušičeva in Obadova lahko prijetno presenetijo. Lansko leto je v kategoriji deklic Kras osvojil kar tri kolajne po zaslugi Tanje Ukmar, ki pa je letos prestopila med naraščajnice.

Kras bo bogato zastopan tudi v igri dvojic. Vpisane so 4 ženske dvojice in sicer: Marina in Tanja Raubar, Katja Čok in Alenka Obad, Ksenja Marušič in Damjana Guštin ter Lara Širca in Valentina Berce. Ksenja Marušič pa bo skupno z igralcem tržaškega Don Bosca Froglio tekmovala tudi v mešanih dvojicah.

V Novari bosta nastopili tudi Domovi mladinki Sonja Lutman in Sabina Fabbro, ki se bosta pomerili bodisi med posameznicami kot v igri dvojic. To je brez dvoma lep uspeh za goriški igralki, ki sta veliko napredovali v letošnji sezoni.

Domovki redno trenirata pod vodstvom trenerja Lukeša v upanju, da bosta dosegli najboljšo formo, kar nam je potrdila tudi Sonja, ki je obenem dejala: «Pred tem pomembnim tekmovanjem smo povečali število treningov in odigrali tudi prijateljsko tekmo z ekipo iz Vrtojbe, tako da bi pridobili več zanesljivosti. Glede naših realnih možnosti pa moram najprej povedati, da ne poznam kvalitete nasprotnic, kljub temu pa upam, da bova s Sabino zaigrali po lastnih zmožnostih in dosegli čimveč, kar se bo dalo doseči. Poudariti pa moram, da je že prisotnost v finalnem delu velik uspeh, ne glede na rezultate, ki jih bova lahko tukaj dosegli.»

Sales novi trener Cagive

VARESE — Riccardo Sales je novi trener košarkarskega prvoligaša Cagiva iz Vareseja. Doslej je treniral ekipo Cidneo iz Brescie.

KOLESARSTVO

NA DIRKI PO ŠPANIJI

Nobene spremembe na vrhu lestvice

MADRID — Belgijec Eric Van Deraerden je osvojil drugo etapo kolesarske dirke po Španiji, ne da bi pri tem povzročil kakršnokoli spremembo na skupni lestvici, na čelu katere je še vedno Francoz Gaigne. Včeraj je namreč glavnina prispela na cilj z enakim časom kot zmagovalec.

VRSTNI RED

1. Van Deraerden (Bel.) 3 ure 50'10"
2. Saronni (It.)
3. Willems (Bel.)

LESTVICA

1.	Gaigne (Fr.)	
2.	Kuiper (Niz.)	po 1"
3.	Hinault (Fr.)	6"
4.	Fernandez (Šp.)	9"
5.	Petito (It.)	17"

Mantovani prvi v Apuliji

FOGGIA — Giovanni Mantovani je v drugi etapi kolesarske dirke po Apuliji na cilju v šprintu odpravil glavnino po 4 urah 42'25" boja. Zaradi ugodnejših odbitkov je Mantovani obenem osvojil prvo mesto na začasni skupni lestvici. Dosedanji «leader» dirke Guido Bontempi je padel in odstopil.

KOŠARKA

V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU NA TRŽAŠKEM

Bor Radenska in Polet tokrat računata na zmago

Borovci igrajo s skromnim CUS, Openci pa z nevarnim Grandi Motori - Kontovel s Scogliettom

Polet — Grandi Motori

Tudi tokrat imajo Openci lepe možnosti za zmago. Naši igrajo proti moštvu Grandi Motori, ki je bilo pred pričetkom prvenstva glavni favorit za končno zmago. Sedaj, ko jim je cilj spodletel, igrajo košarkarji GM mnogo manj zbrano in zagrizeno. Če bodo Openci igrali dobro, se obeta izenačen boj in morda tudi prijetno presenečenje.

CUS — Bor Radenska

Borovci so telesno in tehnično za razred boljši od gostov. Zmaga je torej skoraj gotova, saj bi se v nasprotnem primeru znašli «plavi» v boju za obstanek v ligi.

Kontovel — Scoglietto

Scoglietto sodi med boljše ekipe prvenstva, povrhu pa so njegovi igralci telesno boljši od Kontovelcev, ki so v prejšnjem kolu premagali Sabo. Ni izključeno, da bodo naši z zagrizeno igro presenetili.

1. DIVIZIJA

Bor A — Basket Trieste

Po porazu s solidnimi mladinci prvoligaša Bic, se borovcem spet ponuja priložnost za zmago. Gostje so namreč rekreativci in se doslej niso kdove kaj izkazali, medtem ko se «plavi» znova bližajo vrhu lestvice.

MLADINCI

Saba — Polet

Jutri se Opencem ponuja poslednja priložnost, da dosežejo prvi par prvenstvenih točk. Kljub temu, da ima 10 točk, je Saba dokaj šibka ekipa. Poletovci pa lahko zmagajo samo, če bodo igrali boljše kot doslej.

Ferroviario — Bor

Za Borove mladince je Ferroviario premočan nasprotnik. Naši, ki bodo tudi tokrat okrnjeni, bodo skušali poskrbeti za čimbolj dostojen nastop. Možnosti za zmago so minimalne.

KADETI

Bor B — Sokol

Derbi na «1. maju» bo prav gotovo zanimiv, ker je praktično brez favorita. Nabrežinci so že večkrat premagali višje uvrščene peterke, borovci pa doslej niso poskrbeli za večje «podvige», a bodo tokrat poskušali doseči prvo pomembnejšo zmago v prvenstvu.

Barcolana — Bor A

Kadeti Bora so pred lažjim nastopom. Barcolana sodi med slabše ekipe prvenstva, brez boljših posameznikov. Naši morajo osvojiti točki.

Kontovel — Inter Milje

Za Lisjakove varovance je jutrišnja tekma brezupna. Miljski Inter je namreč zasluženo na čelu lestvice, saj razpolaga z vrsto kvalitetnih igralcev in predvaja hitro ter učinkovito košarko.

DEČKI

Bor — Kontovel B

«Plavi» so ta čas v dobri formi in bodo zato tudi v nedeljo najbrž zmagali.

Ricreatori — Kontovel

Če bodo nastopili v popolni postavi lahko računajo naši na uspeh.

PROPAGANDA

Ricreatori — Polet

Ricreatori je zelo dobra ekipa. Naši bodo le stežka prišli do zmage.

Inter 1904 — Bor

Tudi v tem primeru niso naši favoriti. Domačini sicer niso nepremagljivi, a so vseeno zelo solidni. (R. M.)

1. DIVIZIJA

Bor B - Alabarda 86:137 (44:68)

BOR: Tavčar 9 (1:6), Cerasari 12 (4:6), Jogan 6, Žerjal 8 (4:9), Smotlak, Volk 32 (6:6), Kovačič 6, Korošec 18.

Mladi borovci, ki so stopili na igrišče močno okrnjeni (brez mladincev Maverja, Furlana, Devčiča in Jankoviča) se niso mogli uspešno upirati še nepremagani Alabardi. Gostje so bili boljši zlasti v skokih pod obema košema in v protinapadu. Vseeno pa bi s požrtvovalnejšo igro v obrambi, naši igralci lahko obdržali razliko v dostojnih merah. (pav)

ODBOJKA

1. MOŠKA DIVIZIJA

Kras — Nuova Pallavolo 3:0 (15:9, 15:4, 15:4)

KRAS: Furlan, I. in R. Milič, Rebula, Simoneta in Vesnaver.

V predzadnjem nastopu je Kras v Repnu pospravil še eno gladko zmago in dal priložnost mlajšim igralcem, v pričakovanju odločilnih spopadov za napredovanje. (B.S.)

NA GORIŠKEM

Skupina za napredovanje

Juventina — Italcantieri Tržič 0:3 (11:15, 11:15, 6:15)

JUVENTINA: Vogrič, Cej, Juren, Mučič, Zavadlal, Bastiani, Bensa, Brajnik.

Začel se je povratni del tega prvenstva. V prvem delu so «belordeči» zbrali le dve točki, vseeno pa smo zadovoljni z njihovimi nastopi, saj igrajo v tej ekipi izključno igralci rojeni v letih 1966 in 1967 (razen Igorja Jurna). Čeprav so naši fantje proti ekipi, ki zaseda prvo mesto na lestvici, doživeli gladek poraz, niso odigrali podrejene vloge. (I. Plesničar)

Libertas Capriva — Naš prapor 3:2 (15:8, 11:15, 15:11, 12:15, 15:9)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Sovodnje — Mariano 0:3 (7:15, 5:15, 8:15)

SOVODNJE: Adriana in Antonietta Petean, D in M. Petejan, Černic, I. in C. Cotič, Zian, Vižintin, Luvisutti.

ZAPISNIKARICA: Lo Presti - Čavdek.

Proti odločno močnejši šesterki so bile Sovodenjke brez moči čeprav so poskušale vse, da bi Marianu grenile pot do zmage. (M. K.)

Danes igra za vas

Mladen Škrlj

Mladen Škrlj (letnik 1952) se je začel ukvarjati s košarko v mladinskih ekipah Bora. V Borovih vrstah je nastopal od leta 1967 do leta 1973. Potem ko je opustil aktivno udejstvovanje, je želel ostati v okolju košarke kot sodnik. Najprej je sodil na tržaškem področju, leta 1980 pa je napredoval za sodnika na deželni ravni. Letos je začel soditi v C-2 ligi, v prihodnji sezoni pa bo sodil v višji kategoriji.

Trenutno je edini slovenski sodnik v košarkaških prvenstvih. Mnenja je, da (kot je izhajalo tudi iz srečanja med predsednikom državne košarkaške zveze Vincijem in predstavniki slovenskih društev) bi bilo zelo pozitivno, če bi se večje število Slovencev vključilo v delovanje košarkaške zveze, kot sodniki, kakor tudi kot sodelavci. To bi bistveno pripomoglo k trajni uveljavitvi slovenske košarke tudi v državnem merilu.

Totocalcio

Avellino - Pisa	X	2	
Cagliari - Cesena	1	X	
Catanzaro - Juventus	1	X	
Fiorentina - Ascoli	1		
Genoa - Napoli	1	X	2
Inter - Roma	1	X	2
Torino - Verona	1		
Udinese - Sampdoria	1		
Catania - Como	X		
Foggia - Reggiana	X		
Lazio - Pistoiese	1		
Perugia - Milan	X	2	
Sambenedett. - Bari	X		

Prejšnji teden je predsednik Vesne Angelo Bogatec zbral sedem točk. Na čelu naše lestvice ostajata Sandro Suligoj (nogomet - Sovodnje) in Pavel Gregorič (nogomet - Conegliano) z 11 točkami.

V OKVIRU PRIJATELJSKIH STIKOV Z DRUŠTVOM POL. SPILAMBERTESE

Atleti iz Spilamberta pri Modeni v nedeljo pri Boru

Že pred časom je atletska sekcija Bora navezala stike z društvom Polisportiva Spilambertese iz Spilamberta pri Modeni. Prvi sadovi sodelovanja so se pokazali že lani med prvomajskimi prazniki. Tedaj se je skupina Borovih atletov, predvsem mlajših, podala na dvodnevni izlet v Spilamberto. Ogledali so si zanimivosti Modene, drugi dan pa so se z gostitelji pomerili na atletskem tekmovanju.

Domenjeno je bilo, da bodo prijatelji iz Spilamberta obisk vrnili, kar se sedaj uresničuje. Skupina kakih 25 atletov in prav toliko spremljevalcev bo v nedeljo zjutraj prišla v Trst. Po sprejemu na stadionu «1. maj» bo skupno kosilo, popoldne pa ogled mesta in okolice. V ponedeljek zjutraj bo na stadionu Grezar deželno tekmovanje za dečke in kadete, kjer bodo nastopili tudi gostje. Svoj prihod pa so najavili tudi atleti iz Postojne. Po tekmovanju se bodo gostje in gostitelji zbrali še na skupnem kosilu, popoldne pa bodo gostje odšli. Mladi atleti iz Spilamberta bodo noč prespali na domovih Borovih atletov.

To srečanje bo seveda priložnost za navezovanje še tesnejših stikov med društvoma ter za sklepanje prijateljstev med atleti samimi. Prihod gostov bo med 10. in 11. uro na stadionu «1. maj». (C.D.)

V nedeljo s pričetkom ob 10. uri

Mednarodni atletski miting v Novi Gorici

V Novi Gorici bo v nedeljo zanimiv mednarodni atletski miting, ki ga prirejajo novogoriške telesnokulturne organizacije ob sodelovanju republiške in zvezne atletske zveze.

Novogoriški miting pomeni pravo otvoritev atletske sezone v Jugoslaviji.

Doslej so svojo udeležbo zagotovili nekateri jugoslovanski klubi (v vrstah katerih izstopata novogoriška skakalka Benedetičeva in metalec krogle Milič) in italijanski klubi (skakalec Di Giorgio). Organizatorji pričakujejo v teh dneh še odziv Bolgarov, Nemcev, Avstrijcev, Švicarjev in drugih morebitnih posameznikov, kar bo prav gotovo privabilo na tribune veliko število gledalcev in ljubiteljev tega športa z obeh strani državne meje.

Na sporedu bodo naslednje discipline:

MOŠKI

100 m, 400 m, 1500 m in 5000 m, višina, daljina, met krogle, diska in kopja.

ŽENSKE

100 m, 400 m, 1500 m, višina in daljina.

Miting se bo pričel ob 10. uri v športnem parku v Novi Gorici. (ik)

ŠAH

Slovensko prvenstvo za pokal maršala Tita

SEŽANA — Pod pokroviteljstvom tovarne pletenin in konfekcije Sežana ter v organizaciji šahovskega društva Sežana, bo od danes do nedelje v hotelu Maestoso v Lipici 26. finale moških in 5. finale ženskih ekip Slovenije za pokal maršala Tita v šahu. Pričetek tekmovanja bo ob 9. uri. Redna kola bodo šahisti igrali vsak dan od 9. do 13. ure in od 16. do 20. ure.

Zmagoviti ekipi se bosta uvrstili v jugoslovanski finale, ki bo od 16. do 21. maja letos v Pulju. (S.K.)

OBVESTILA • OBVESTILA • OBVESTILA

YC Čupa

organizira jutri ob 9. uri delovno akcijo na društvenem prostoru v Sesljanu ter vabi člane, da se je udeležijo.

* * *

ZSŠDI

sporoča, da bo jutri, 23. aprila, ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu nagrajevanje ob letošnjem 3. Zamejskem smučarskem prvenstvu. Vabljeni!

* * *

SK Devin

vabi vse svoje člane na 9. redni občni zbor, ki bo danes, 22. t.m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju v dvorani osnovne šole v Devinu. Dnevni red: predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, razrešnica staremu odboru, pozdravi gostov, volitve izvršnega in nadzornega odbora in razprava.

* * *

Predavanje na Opčinah

Danes, 22. t.m., bo ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah drugo predavanje namenjeno našim odborniškim močem. Tema predavanja pa nosi naslov: ŠPORTNA DRUŠTVA IN SREDSTVA JAVNEGA OBVEŠČANJA. Na predavanje so vabljeni vsi odborniki, predvsem pa vsi dopisniki radia in Primorskega dnevnika.

* * *

Klub prijateljev Jadrana

prosi vse navijače Jadrana, ki so se prijavili na izlet v Firence, da dvignejo programe z imeni hotelov in številko avtobusa danes na mestu vpisa.

* * *

Odsek za rekreacijo ŠK Kras

organizira jutri, 23. t.m., prostovoljno delovno akcijo za ureditev trim steze v Saležu. Zbirališče ob 15. uri na kraju samem. Vljudno vabljeni odborniki in člani društva.

KOŠARKA

Tonuta ni na seznamu

RIM — Med kandidati za državno reprezentanco, ki bodo od 27. aprila do 5. maja na pripravah v Bologni, ni člana tržaškega Bic Alberta Tonuta

ODBOJKA

TURNIR PRIJATELJSTVA

(Kvalifikacije)

Sloga — Breg 3:1 (15:8, 15:12, 12:15, 15:6)

IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA V BENEŠKI SLOVENIJI • IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA V BENEŠKI

Konec tedna zanimivi pobudi: pohod po Nadiških dolinah ter tridnevni namiznoteniški turnir v vasici Matajur

Konec tedna bosta v Nadiških dolinah stekli dve zanimivi pobudi, in sicer turnir namiznega tenisa, ki bo v vasici Matajur, ter pohod, ki ga v nedeljo organizira kulturno društvo Rečan. Poglejmo podrobneje ti dve pobudi, v kateri se lahko vključijo tudi zainteresirani z Goriškega in Tržaškega.

Turnir namiznega tenisa v Matajurju

V hotelu «Cividale» v vasici Matajur (v občini Sovodnje) bo 23., 24. in 25. t.m., «1. namiznoteniški turnir», ki ga organizirajo domači športniki in ljubitelji te športne panoge. Turnirja, na katerem je predviden le nastop dvojic, se bo udeležilo vsega skupaj 32 parov. V glavnem bodo to mladi domačini iz okoliških vasi, poleg tega si organizatorji pričakujejo udeležbo igralcev iz bližnjega Livka in s tolminskega območja. Kot smo zvedeli pri Germanu Cendonu, enem izmed organizatorjev tekmovanja, bo konkurenca precej ostra in se torej obeta zanimiv turnir. Tekmovanja se bodo vse tri dni pričela ob 17. uri. V soboto so predvidene le prve izločilne tekme, naslednji dan pa četrtfinale in polfinale. V ponedeljek bo finale za prvo in drugo mesto, ob 20. uri pa nagrajevanje najboljših ekip ter skupni družabni večer. Turnir bo potekal po pravilih namiznoteniške zveze

Vpisnina za turnir znaša 4.000 lir za dvojico, zainteresirani pa se lahko prijavijo v pisarni hotela «Cividale» v Matajurju — telefon 0432 - 72142.

Trije pohodi po Nadiških dolinah

Kulturno društvo Rečan iz Lijes je letos prvič vneslo v svoj program tudi tekaške prireditve. Namen društva je bil namreč, da pozdravi prihod letošnje pomladi s tremi pohodi po Nadiških dolinah.

Prvi pohod je bil že v nedeljo, 17. t.m., in je potekal po poteh treh beneških občin (Št. Lenart, Dreka in Grmek). Udeležencev pohoda ni bilo malo, čeprav vreme ni bilo najbolj naklonjeno.

Drugi pohod bo v nedeljo. Udeleženci se bodo zbrali na Prievale (Canalaz) ob 7.30. Progi bosta dve: nekateri se bodo lahko podali naravnost v Št. Lenart, drugi pa se bodo spustili po lepi Sovodenjski dolini. Poleg tega bodo udeleženci prejeli vsak svoj zemljevid, s katerim si bodo pomagali do cilja.

Tretji pohod bo 8. maja. Proga se bo vila po poteh občine Špeter (kjer sta start in cilj) do Podbonesca in nazaj. Bolj trenirani pa bodo lahko zavili preko Tavornjane. Organizatorji poudarjajo, da ti pohodi niso tekmovalnega značaja, torej ne bo ne zmagovalcev ne poražencev. Njihov namen je, da se udeleženci primerno sprehodijo in tako pobliže spoznajo beneške vasi.

Novogoriški dijaki v Reziji

V današnji rubriki omenimo še, da so se prejšnji teden dijaki tehničnega šolskega centra «Branko Brelih» iz Nove Gorice udeležili krosa v vasi Musi, ki leži visoko v rezijskih hribih. V slabih vremenskih razmerah in ob močni konkurenci so se Novogoričani odlično odrezali, saj so osvojili kar štiri prva in dve drugi mesti.

NAŠI NAJMLAJŠI V RAZNIH KOŠARKARSKIH PRVENSTVIH • NAŠI NAJMLAJŠI V RAZNIH

Polet: z letnikom 1970 v prvenstvu propaganda

Čeprav bi lahko sestavili solidno ekipo minibasketa, so se v začetku sezone pri Poletu odločili, da se bodo udeležili prvenstva propaganda, kljub temu da imajo samo štiri igralce primerne starosti za to prvenstvo (letnik 1970). Vodstvo openskega društva se je odločilo za to potezo predvsem zato, da bi njihov naraščaj več napredoval v prvenstvu boljše kakovosti. Poleg vseh ostalih težav, so morali pri Poletu rešiti tudi nadvse pereče vprašanje trenerja, tako so se dogovorili z Bogdanom Godničem iz Sežane, ki letos skrbi za razvoj in napredek mladih openskih košarkarjev.

«Vem, da bi lahko naše moštvo nastopalo v prvenstvu minibasketa, ampak sklenili smo, da bomo prav zaradi štirih igralcev odigrali prvenstvo propaganda, tako da bodo ti fantje lahko igrali v ustreznem prvenstvu, vsi ostali pa več pridobili (v košarkarskem smislu) od igranja v višji kategoriji,» nam je povedal Godnič.

«Fantje zavzeto trenirajo dvakrat tedensko in udeležba je skoraj vedno stoodstotna, kljub dejstvu, da smo čez zimo vadili v popolnoma neugodnih razmerah. Zadovoljen sem, da smo uspeli v osnovi razviti koncept skupinske igre, tako da so fantje sedaj precej uigrani. To se odraža tudi v prvenstvu, saj so v zadnjih nastopih pokazali viden napredek in tudi izbojevali nekaj zmag.» Mladi poletovci igrajo torej vedno boljše, ne glede na to, da bi dve tretjini moštva lahko igralo v nižjem prvenstvu z boljšimi rezultati.

Tudi izkušnja v zahtevnejšem prvenstvu je za mlade Opence velika prednost in to se jim bo slej ali prej obrestovalo tudi na igrišču. Cancia

TOTIP

1. —	prvi	1	2	
	drugi	X	1	
2. —	prvi	1	2	X
	drugi	2	1	X
3. —	prvi	2	X	1
	drugi	X	1	2
4. —	prvi	2	X	
	drugi	X	1	
5. —	prvi	X	2	
	drugi	X	1	
6. —	prvi	1	X	
	drugi	2	X	

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul. Montecchi 6, PP. 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečna 9.000 lir — celoletna 65.000 lir
V SFRJ številka 6.00 din, za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 22. aprila 1983

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 39.000 lir. Finančni 1.500, legalni 1.500, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 300 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%, IVA 18%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

ŠKRIPAJOČA GIBRALTARSKA VRATA

Gibraltarska vrata so edini naravni izhod iz Sredozemskega morja in zato so že od nekdaj bila v središču pozornosti starih in novih velesil. Nadava se je pri tej ožini poigrala in izoblikovala na vsaki strani preliva dva majhna in strateško zelo zanimiva polotoka: na evropski strani Gibraltar, na afriški pa Ceuto. Oba polotoka sta visoka, zato sta že v starem veku dobila ime «Heraklejeva stebra». Oba imata izredno razgibano zgodovino, videla sta celo vrsto bitk in danes sta oba v središču stopnjujočih se prizadevanj držav v njunem zaledju, ki bi ju radi spet priključili svojim ozemljem.

Gibraltar je 4,5 kilometra dolg skalnat pomol, ki meri komaj 6 kvadratnih kilometrov. Ime je dobil po arabskem vojskovodji, Tariku, ki ga je leta 711 zavzel in tako odprl vrata arabski osvojitvi Španije. Arabci so ga namreč poimenovali Gebel el Tarik - Tarikova gora, kar je pozneje dalo današnje ime. Španci so ga iztrgali Arabcem šele leta 1462 in imeli so ga do leta 1704, ko se je skale polastila angleško-nizozemska mornarica. Španija je bila takrat prešibka, da bi si postojanko spet priborila in tudi vsi naslednji poskusi so se izjalovili. Anglija si je leta 1713 zagotovila dragoceno posest tudi z mednarodnim dogovorom, ki ga je nato večkrat potrdila, a Španija se ni vdala.

Leta 1966 je na mednarodni ravni spet zanikala angleško pravico do polotoka in sprožila razpravo o tem pred Združenimi narodi. Združeni narodi priznavajo prebivalcem neavtonomnih ozemelj tri poti za izvajanje njihove pravice do samoodločbe. Te tri poti so: neodvisnost; povezava z neko neodvisno državo ali združitev z neko neodvisno državo. Španija trdi, da se prebivalci Gibraltarskega polotoka ne smejo smatrati kot neko poseben ljudstvo, kateremu naj bi pripadala pravica do samoodločbe, ampak da je to le del španskega ozemlja. Španiji naj bi sicer pripadal tudi po neki drugi resoluciji OZN, ki trdi, da se ne sme uničevati ozemeljska celovitost in narodna enotnost držav.

Združeni narodi v tem primeru res nimajo lahke naloge. Svoje posredovanje so začeli že leta 1964 in Anglija je odgovorila tako, da je septembra 1967 predlagala prebivalcem polotoka referendum o njihovi bodočnosti. Alternativi sta bili dve: preiti pod špansko suverenost ali ohraniti vezi z Anglijo. Za prvo varianto je glasovalo 44 volilcev, za drugo 12.138. OZN ni odobravala referenduma, Španija, pa je užaljeno zaprla mejo na polotoku, kar je najbolj prizadelo 5.000 španskih delavcev, ki so bili zaposleni na angleškem ozemlju. Anglija jih je nadomestila s 3.500 Maročani.

Kmalu po referendumu je Anglija dala ozemlju tudi novo ustavo. Maja 1969 je Gibraltar nehal biti kolonija in dobil nekoliko širšo notranjo avtonomijo Anglije se s tem nikakor ni odpovedala nadzorstvu nad to naravno trdnjavo, ne le ker je vanjo investirala ogromne vsote, ampak tudi, ker je danes sestavni člen strateških oporišč NATO pakta. Da se Anglija ne misli tudi v bodoče odpovedati oporišču je pokazal tudi angleški prestolonaslednik s svojim poročnim potovanjem.

Španija ima veliko dobrih razlogov, da zahteva nazaj, nekar kar smatra, da ji pripada, a ima tudi velko šibkost. Na nasprotni obali, na afriškem ozemlju, ima sama svoj Gibraltar na polotoku Ceuta. Arabcem ga je iztrgala pred 400 leti in od takrat, postopoma, zbrisala iz njega skoraj vse znake njihove kulture. Toda kljub temu se Maroko ni odpovedal temu ozemlju in ga še danes zahteva nazaj. «Drugi Heraklejev steber» meri 19 kvadratnih kilometrov in na njem živi 70.000 prebivalcev. Poleg te posesti ima Španija v Afriki še eno oporišče in sicer kakih 250 kilometrov vzhodno od Ceute, mesto Melilla. Tu živi 53.000 prebivalcev na 12 kvadratnih kilometrih.

Večina gibraltarskega prebivalstva govori špansko in je španskega izvora, kar gre v prid španske zahteve o povratku. Čeprav tudi večina prebivalstva Ceute in Melille govori špansko, pa se lahko Maroko sklicuje na isto resolucijo OZN, kot Španija, češ da je treba spoštovati ozemeljsko celovitost vsake države.

Zgodovinske prigode so dale skoro vsaki državi nekaj takih ozemeljskih «pravic» in «krivic». V normalnih razmerah in z dobro voljo obeh strani se ti spori lahko mirno rešijo; ko pa nekatere vlade hočejo izkoristiti stare krivice za preusmerjanje notranje politične pozornosti prebivalstva, se spor lahko razplamti do zelo hudih posledic, kot je pokazal primer Malvinov. Gibraltar pa ni le vprašanje prestiža te ali one države: ta trdnjava še danes nadzoruje promet skozi eno najpomembnejših ožin, skozi katero pluje vsako leto nad 7.000 ladij.

Lava na Etni nadaljuje svojo pot

Kljub zagotovilom oblasti, da ni nevarnosti, se med prebivalstvom obeh vasi, Nicolosi in Belpasso stopnjuje napetost, saj je lava oddaljena le slabih šest kilometrov, eruptivna dejavnost pa se nadaljuje (AP)

V SOBOTO TRADICIONALNO SREČANJE PRIMORSKIH DIJAKOV Z OBEH STRANI MEJE

Na letošnjem enajstem DOSP v Tolminu večji poudarek kulturnemu delu srečanja

Športni spored bo precej okrnjen - Sodelovalo bo 17 šol, od teh 8 iz zamejstva

Tradicionalno srečanje primorskih dijakov z obeh strani meje DOSP se je letos prevesilo v drugo kolo. Letos bo namreč na sporedu že enajstič in Tolmin ga bo tako kot prvi gostil že drugič.

Značilnost letošnjega DOSP je v tem, da so organizatorji - šolski center «Vojvodina» — dali v celotni prireditvi mnogo večji poudarek kot doslej kulturnemu delu srečanja, športni spored pa bo precej omejen. To vsebinsko spremembo bo odražala tudi nova vloga tradicionalne kulturne prireditve, ki bo tokrat prva točka srečanja, šele za njo pa se bo nato razvil športni del DOSP.

Dijaki, ki sodelujejo na literarnem področju, so svoje prispevke že napisali in jih trenutno v Tolminu ocenjuje posebna komisija. Izbirali so lahko med temi štirimi temami:

1. Alojz Gradnik: O, dobro seme v zemljo to, krvniki, vsejali ste! Zato bo dobra žetev (Tolminski punti v slovenski književnosti).
2. Pregljev človek živi v dveh svetovih: rojen je za smrt in za zveličanje, za trpljenje in za mir. (Ob 100-letnici rojstva pisatelja Ivana Preglja).
3. Vsak jezik je srce in misel naroda, jeziki drug ob drugem so srce in misel človeštva. (Pravica naroda do uporabe lastnega jezika je ena osnovnih pravic).
4. Prosta tema: poezija, proza ali dramsko delo.

Slikarski ex tempore bo posvečen slikanju tolminskih naravnih in arhitektonskih posebnosti. Udeleženci bodo lahko uporabljali različne slikarske tehnike.

Športni del sporeda pa bo potekal v moški košarki, ženski odbojki, za oba spola pa v namiznem tenisu in streljanju z zračno puško.

Skupno bo tudi letos nastopilo 17 višjih srednjih šol iz vse Primorske, od teh 8 zamejskih in 9 iz matične domovine. (Med zadnjimi bo tudi srednja družboslovna šola z italijanskim učnim jezikom iz Kopra).

Srečanje, ki se bo začelo v tolminskem gledališču ob 9. uri, bo imelo še nekaj spremljevalnih prireditev in sicer se bodo sestali udeleženci literarnega natečaja, na sporedu bo strokovno srečanje predstavnikov šol udeleženk, predstavnike bo sprejel tudi predsednik skupščine občine Tolmin, ob 16. uri pa je predvidena zaključna prireditev z nagrajevanjem.

Čeprav DOSP sam ne sodi med ravno najbolj odmevne prireditve na Primorskem, pa je vendarle ena izmed najpomembnejših manifestacij v primorskem enotnem kulturnem prostoru, zlasti glede na to, da združuje učečo se mladino, ki tudi preko te prireditve navezuje med seboj žive stike in ohranja občutek narodnostne skupnosti, pridobljene v stoletjih skupnega življenja na tej zemlji, preizkušenega v skupnem boju za obstanek v najtežjih časih naše zgodovine. Zato je prav, da se mladi med seboj srečujejo, da jim pomeni DOSP uveljavljeno vrednoto vsebine življenja mladih na obeh straneh meje. Prav bi pa tudi bilo, da bi bila ta prireditev prav zato vsebinsko v bodoče še bolj osmišljena, obogatena, popestrena in živa, pač taka, kot mora biti vsaka stvar, ki je namenjena mladim.

Bojan Pavletič

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

BENEŠKI DNEVNIK

Kako spoznati naravo in življenje v Benečiji

Kulturno društvo Rečan je priredilo tri pohode po poteh in stezah Nadiških dolin

GRMEK — Kulturno društvo Rečan je priredilo za 17. in 24. aprila ter za 1. maj tri pohode po Nadiških dolinah s ciljem, da vzbudi zlasti pri mladini zanimanje za ves teritorij Beneške Slovenije, da prispeva k spoznavanju raznih vasi in istočasno nudi udeležencem prelepe razglede s točk, ki so večini, zaradi odmaknjenosti od cestnih povezav, neznane. Prvi pohod je bil torej prejšnjo nedeljo in se ga je udeležilo približno 25 «športnikov», med njimi so v večini bili domačini. Startali so nekaj minut pred osmo uro iz Sv. Lenarta. Prva postaja je bila v Utani, vas ki stoji na nizkem griču in odkoder oko zaobjema vso šentlenarsko dolino do Čedada. Nato so se napotili v Spodnji Tarbij, ki je ena izmed najlepših vasi Nadiških dolin, zaradi izjemne geografske lege, ureditve vasi in zunanje podobe hiš, ki se lepo ujemajo z okoljem. Po grebenu navzgor, mimo vasi Vrh, Polica, Clinaz, Gnidovica, je skupina prispela v Gornji Tarbij, odkoder so se nekateri vrnili, mimo Kravarja, v Sv. Lenart, ostali so pa po strmi stezi nadaljevali pot do hriba Kum. Naj povemo, da so si prireditelji pobude zamislili krajše in daljše varjante, tako da je bil pohod privlačen za športnike in tudi za ljudi brez kondicije, bolj lene, ali starejše. Pot do Kuma je bila naporna, toda razgled po prealpskih hribih, dolinah — odtod oko seže vse do morja — je odtehtal vsak trud. Po malici in krajšem počitku so se nekateri vrnili v dolino, drugi so pa nadaljevali pot pod Kolovratom in mimo Topolovega prispeli v Hlodcje.

V prihodnjo nedeljo, 24. aprila, bo s startom ob 7.30 iz Prievala (Grmek) pohod po poteh in stezah grmiške, sovodenjske in podbeneške občine.

ob prisotnosti občinskih upraviteljev in staršev dijakov, razpravljali o pomanjkljivosti zavoda na vzgojnem, higiensko - zdravstvenem področju ter glede skrbstva. V ospredju je bilo tudi vprašanje težkih delovnih razmer za osebje. O vprašanju upravljanja zavoda, ki dobiva tudi javne prispevke, je pokrajinski svetovalec KPI Petričig vložil interpelacijo.

Srečanje KPI-PSDI o temeljnih vprašanjih Nadiških dolin

ŠPETER — V Špetru Slovenov sta se pred kratkim sestali delegaciji conskih odborov KPI in socialdemokratske stranke, da bi razpravljali o težkem gospodarskem položaju, ki pesti Nediške doline, da bi iskali možen izhod iz krize ter ugotovili, kakšne naj bi bile najbolj ustrezne pobude za gospodarsko okrepitev tega področja. V ospredju so bila tudi vprašanja o obvezah pri uresničevanju zakona 828, o osimskih sporazumih ter o razvojnem načrtu gorske skupnosti Nadiških dolin glede katerih so predstavniki obeh strank izražali podobna stališča ter sklenili, da bodo v bodočih srečanjih še poglobili ta temeljna vprašanja. Govor je bil tudi o odnosih med KPI in PSDI v okviru gorske skupnosti ter o možnosti sodelovanja, ne glede na različna ideološka stališča, na skorajšnjih krajevnih volitvah.

Predstavniki KPI so predlagali tudi odkrito razpravo o vprašanju zakonske zaščite slovenske skupnosti, glede katerega, kot je znano, imata stranki povsem različna stališča

Interpelacija Petričiča

ČEDAD — Nedavno je bila v Čedadu v furlanskem zavodu za mladino (EFA) skupščina vzgojiteljev in sindikalnih predstavnikov, ki so,

Za mir in sožitje ob italijansko-jugoslovanski meji

KOPER — Obalno - kraški medobčinski svet SZDL Koper je podprl pobudo Jugoslovanske lige za mir, da bi ustanovili aktiv, ki bi deloval vzdolž jugoslovansko - italijanske meje. Pobuda za ustanovitev aktiva Lige za mir na območju, ki meji z Italijo, izhaja iz posebnega položaja tega območja, za katerega je značilno razvito maloobmejno sodelovanje, politika odprtosti in vloga ter položaj, ki ga predstavljajo pripadniki italijanske narodnostne skupnosti pri nas in slovenske v Italiji.

S širjenjem mirovnih idej bi aktiv Lige za mir lahko dodatno prispeval k utrjevanju sožitja, varnosti in miru na obeh straneh jugoslovansko - italijanske meje. Smisel delovanja aktiva pa bi bil le v povezovanju s podobnimi gibanji in organizacijami v Italiji ter v oblikovanju skupnega programa mirovnih manifestacij in akcij, s katerim bi se zoperstavili vsem poskusom rušenja medsebojnega sodelovanja in varnosti meje.

I. U.

Vesti s teleprinterja

Aretirali gasilca - zažigalca

PARIZ — Gasilci so zadolženi za gašenje požarov, vendar jih tudi povzročajo. To je primer 27-letnega Farida Mekkida, ki je 15. t.m., povzročil požar v državni tiskarni v Parizu, ko je bilo škode za več kot 40 milijard lir. Zločinskega piromana so aretirali v sredo in takoj je priznal svoj greh.

Vzrok Mekkidovemu dejanju pa je ta: mladenič je šest mesecev bil gasilec in zadolžen za varstvo državne tiskarne, ker pa so ga odpustili in ni našel nobene druge ustrezne službe, se je maščeval. Sedaj se bo moral nad svojim zažigalnim dejanjem zamisliti v zaporu, še prej pa ga bodo peljali k psihiatru.

V Italiji najkrajši delovni čas

RIM — Vsaj v nečem se lahko Italija ponaša, in sicer, da ima najkrajši delovni čas v Evropi. Tedensko delajo namreč Italijani od 36 do največ 40 ur, medtem ko Grki delajo največ 43 ur. Razlika navsezadnje ni niti tako velika, zanimivejše bi bilo preveriti kakšna je produktivnost in koliko delavci efektivno delajo v svojem delovnem času. Takih statistik pa ni, brškone bi se pri tem lahko marsikdo v Italiji potolažil, saj ni nobena skrivnost, da so delavci držav vzhodnega bloka pravi mojstri v produktivnosti.

Prvi v proizvodnji gumbov

MILAN — Italija pa ni samo prva glede najkrajšega delovnega časa v Evropi, saj je celo prva na svetu v proizvodnji gumbov. V tej panogi dela kar 220 obratov, ki zaposlujejo 2.500 delavcev. Leta 1982 so proizvedli 5 milijard gumbov v skupni vrednosti 65 milijard lir. Kar 40 odstotkov proizvodnje pa je šlo v izvoz. Vse rožnato pa ni niti v industriji gumbov, njihovo združeženje navaja namreč, da je vse preveč obratov, v katerih je zaposleno manj kot 10 delavcev, kar negativno vpliva na proizvodne stroške. Tesno z gumbi je povezana tudi proizvodnja strojev za njihovo izdelavo. Tudi tu je Italija prva na svetu in izvaža preko 75 odstotkov svoje proizvodnje.

«Analize» pesticida na otrocih

DUNAJ — Tudi to se lahko dogaja dandanes v svetu, in sicer da preizkušajo pesticide (skupno ime za vse kemijske pripravke za zatiranje bolezni in škodljivcev) na otrocih, da bi ugotovili, če povzročajo raka. To je primer neke švicarske družbe, ki je leta 1976 naredila več takih «analiz» preparata «Galecrona» na egiptovskih otrocih. Sicer so odgovorni pri tej švicarski družbi izjavili, da so bili otroci prostovoljci... Vsak komentar je odveč.

Pakistan in «nečiste» besede

NEW DELHI — Pakistanska državna radijska postaja je včeraj napovedala, da so z vladnim odlokom prepovedali rabo besed «svinja» in «prasec». Sklep je sprejel pakistanski minister za šolstvo v spoštovanju koranskega navka. Odslej bodo namesto obeh za muslimane nespodobnih imen rabili le termin «nečista žival».

Vsilili tri postne dni

NEW DELHI — Bangladeška vojaška vlada je sporočila, da odslej ne bodo smeli jesti mesa ob nedeljah, ponedeljkih in četrtkih. Prepovedi niso obrazložili, brškone pa je le odraz bede in pomanjkanja.

Prisilno hranjenje disidentke

MOSKVA — Po štirinštirideset dneh gladovne stavke leningrajske lingvistke Nadežde Fradkove, ki je hotela tako doseči, da ji sovjetske oblasti dajo vizum za v tujino, je bilo policiji dovolj. Kar nasilno so jo spravili v bolnišnico in jo sedaj tam prisilno hranijo, kajti zdravniki so ugotovili, da je njeno zdravstveno stanje precej resno.

Nadežda Fradkova je stara 36 let in njen oče naj bi bil pred časom seznanjen z nekaterimi «državnimi tajnostmi», zaradi česar lingvistka ne more emigrirati.

PREDSTAVITEV SKUPNIH IZDAJ TREH SLOVENSKIH ZALOŽB

Celovška založba «Drava» enakovreden dejavnik enotnega kulturnega prostora

Predstavili so noviteti Florjana Lipuša in Jožeta Javorška, Prešernove Sonete nesreče v nemščini in kaseto slovenskih narodnih pesmi

CELOVEC — Nocoj so v Celovcu predstavili nov roman Florjana Lipuša «Odstranitev moje vasi», ki ga je celovška založba «Drava» uvrstila v svoj spomladanski program. Predstavili so tudi najnovejšo knjigo Jožeta Javorška «Adamovo jabolko», miniaturno izdajo šestih Prešernovih Sonetov nesreče v nemškem prevodu Lili Novy ter kaseto slovenskega prosvetnega društva «Gorjanci» iz Kotmare vasi.

Lipušev roman in glasbeno kaseto je «Drava» izdala skupno z Založništvom tržaškega tiska, pri Prešernovih sonetih, ki bodo v Trstu izšli tudi v italijanščini, pa je sodelovala še Cankarjeva založba iz Ljubljane. Javorškov roman pa je izdala «Drava» sama in s tem poudarila, da se z izdajanjem avtorjev iz osrednjega slovenskega kulturnega prostora, skuša vključevati v enotni slovenski kulturni prostor.

Na predstavitvi so spregovorili ravnatelj založbe «Drava» dr. Franci Zwitter, urednik založbe Lojze Wieser, ki je predstavil tudi jesenski program založbe, in predstavnik ZTT Marko Kravos. Jože Javoršek in Florjan Lipuš, ki sta bila navzoča na predstavitvi, sta prebrala vsak po en odlomek iz svojih novih del.

«Drava želi in hoče dokazati, da slovenska beseda v naših krajih še ni izumrla, želi pa tudi dokazati, da se pojavlja v celotnem slovenskem kulturnem prostoru kot enakovreden del kulturnega snovanja in delovanja», je poudaril Wieser in pri tem še posebej podčrtal sodelovanje z drugo zamejsko založbo v Trstu. Zanjo je Marko Kravos še posebej izpostavil skupni namen, da bi kulturo in literaturo vsega slovenskega prostora posredovali tudi sosednim narodom. «Oboji smo v ta voz temeljito vpreženi in upamo, da ga bomo čim dlje pripeljali,» je dejal Kravos.

K Lipuševemu novemu romanu bodo svoje povedali poklicani recenzenti. Tukaj naj rečemo samo, da je fascinantna jezikovna stvaritev, kjer je slovenski knjižni jezik oplojen in premešan z narečnimi, pogovornimi slikami, pa tudi s podobami, vzetimi iz nemškega jezika, pač kakor se spodobi za vsakega kronista, ki opisuje umiranje vasi.

Jože Javoršek je svoji novi polemični roman imenoval «intelektualen roman, kot je bil v modi v zadnji polovici 18. stoletja», njegov predmet pa je razgovor dveh prijateljev pri večerji o vprašanjih, ki so aktualna in sporna v današnjem kulturnem in družbenem trenutku v Sloveniji.

V spomladanskem programu založbe je tudi miniaturna bibliofilna izdaja Prešernovih Sonetov nesreče, ki jih je prevedla Lili Novy in jih je s svojimi svojskimi ilustracijami opremil Tomaž Križišnik. Kaseta slovenskih narodnih in umetnih pesmi, ki jih je posnel mešani zbor slovenskega prosvetnega društva «Gorjanci» v Kotmari vasi, pa pomeni za «Dravo» začetek posredovanja tudi tovrstnega kulturnega blaga.

Sindok

PO MESECU RAZČLENJENIH SINDIKALNIH BOJEV

Nova delovna pogodba za uslužbence v šolstvu

RIM — Predvčerajšnjim je bila nekaj po polnoči podpisana nova delovna pogodba za uslužbence šolskega sektorja. Nova pogodba zadeva skupno milijon in dvesto tisoč šolskih uslužbencev na vseh ravneh in bo veljala do 30. junija 1985. Takoj po podpisu pogodbe je avtonomni sindikat SNALS preklical vse stavkovne akcije, ki so se kot je znano odvijale že ves mesec. Tako se tudi prekinja bojkot ocenjevalnih konferenc in izpitov.

Pogodba predvideva precejšnje novosti tako z ekonomske kot tudi normativne plati. Nove osnovne plače od prvega do devetega plačilnega razreda bodo naslednje: osebje, ki spada v prvi plačilni razred, 3.300.000; drugi plačilni razred 3 milijone 500.000, tretji razred 3 milijone 650.000, četrti 4.450.000, peti 5.600.000, šesti 5.800.000, sedmi 6 milijonov 650.000, osmi 7.800.000 in deveti 8.400.000.

Sporazum vnaša poviške plač, ki bodo razdeljeni na tri leta in bodo znašali od približno 60.000 lir na mesec za tretji plačilni razred (šolski sluge), do 125.000 lir poviška za učitelje in 140.000 lir za profesorje srednjih šol. Predvidenih je osem poviškov plače z dozorevanjem starostne dobe, od katerih bo vsak znašal 8 odst.

Kar se tiče novosti v normativnem pogledu gre zabeležiti najmanj dve pomembnejši postavki in sicer določbi o plačanem strokovnem izpopolnjevanju in univerzitetni izobrazbi za vse učno osebje (torej tudi učitelje).

Predstavniki sindikatov, ki so podpisali novo delovno pogodbo so izrazili zadovoljstvo, da je prišlo do podpisa še ob pravem času, glede na to, da so ravno ob koncu šolskega leta grozile nove zaostritve sindikalnega boja. Predstavniki združenih sindikatov CGIL - CISL - UIL vsi bolj ali manj poudarjajo, da je nova delovna pogodba tudi odraz težav v katerih se nahaja država, da pa obenem sindikatom ni bilo treba mnogo odstopati od začetne platforme. Sindikalni predstavniki so si tudi bolj ali manj enotni v ocenah, da je pogodba korak naprej pri urejanju statusa šolnikov glede vprašanja njihove profesionalnosti.

Novo pogodbo je včeraj obrazložil tudi minister za javno upravo Dante Schietroma, ki je med drugim dejal, da so ekonomske postavke pogodbe veljavne od 1. januarja letošnjega leta.

V Izoli seminar za italijanske učitelje

IZOLA — V izolskem hotelu Haliaetum se je začel tretji seminar za učitelje in profesorje italijanskega jezika na osnovnih in srednjih šolah v narodnostno mešanem območju Slovenije in Hrvatske. Seminar, ki bo trajal do sobote, je tokrat pripravila koprska enota zavoda za šolstvo SRS v sodelovanju z Unijo italijanov za Istro in Reko ter tržaško ljudsko univerzo, ki sta tudi pobudnika tovrstnega vzpostavljanja učiteljev italijanščine. Letošnjega seminarja se udeležuje nekaj čez 100 poslušateljev, ki bodo poslušali predavanja o jezikoslovju sociolingvistiki in učnih metodah.

I. U.

Radenska

PRVOMAJSKI PRAZNIKI OB IZVIRIH RADENSKE
Prijetno bivanje v Radencih v hotelu RADIN
od 29. 4. do 3. 5. 1983
CENA: 3.024,00 din
Doplačilo za 1/1 sobo znaša 280,00 din.

Paket vsebuje 4 polne penzione, ogled prireditve MARATON TREH SRC, vstopnino za ples 30. 4., 1. in 2. 5. 1983 in neomejeno kopanje v hotelskem bazenu.
Gostom so na voljo številni rekreacijski objekti (mini golf, tenis, kegljišče, družabni prostori).
Radenci so tudi izhodišče za prijetne izlete po Pomurju.
Otroci do 7 let imajo prenočišče brezplačno, od 7. do 14. leta pa 30% popusta.
Obiščite nas, ne bo vam žal!

Informacije in rezervacije:
Hotel Radin, 69252 RADENCI
tel. (069) 73-331
telex 35-269

Mali oglasi
telefon (040) 79 46 72

PRODAM avto fiat 128 coupè letnik 73 v dobrem stanju. Telefon št. 229377.

OSMICO je odprl v Repnu Alojz Milič. Toči belo in črno vino.

PRODAM mercedes 240 dizel letnik 1974 v odličnem stanju — edini lastnik. Tel. 040/225101.

POROČNE PONUDBE? Ste sami, ločeni, vdovci? Na razpolago vam je pomembna organizacija. Iščimo se - Trst - Cerchiamoci! Telefon 040/64894.

POHIŠTVO KORSIČ — razprodaja po ugodnih cenah: rustično dnevno sobo, hrastovo otroško sobo, knjižni leseni polici, sedežno garnituro ter raznovrstno pohištvo. Telefon 040/54390.

OSMICO je odprl v Križu Lucijan Košuta - Šimčev. Toči pristno domačo kapljico.

OSMICO je odprl Bruno Zahar v Borštu št. 58.

OSMICO nadaljuje Frandolič v Slivnem št. 25. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl v Prebenegu Viljem Bandi.

OSMICO je odprl Ignac Strain Mačkolje - Križpot.

OSMICO je v Nabrežini odprl Dušan Radovič Poskrbljeno za prigrizek.

IŠČEM v najem opremljeno stanovanje ali kupim po ugodni ceni stanovanje - hišo, po možnosti na Opčinah ali Krasu za dobo poletnih počitnic. Telefon 040/228390.

PRODAM hišo z majhnim vrtom v okolici Bljunca. Tel. 040/228390.

URAD popolnoma opremljen s prostim vhodom oddamo v najem pri Sv. Alojziju. Telefon 040/910085.

PRODAM volkswagen maggiolone 1300 v zelo dobrem stanju. Telefonirati od 7. do 8. in od 20. do 21. ure na št. 040/225973.

ZAMENJAM moderno stanovanje v centru Trsta veliko približno 90 kv.m za manjšo hišo na Krasu (tudi potrebno popravila). Telefonirati od 13. do 15. in od 20. do 22. ure na št. 040/213625.

V BAZOVICI se je izgubil velik rdeč tigrast maček. Sliši na ime Oskar. Nudim nagrado. Telefon 040/772996.

PRODAM rulotko Italcaravan, letnik '68, 3.10 m, v dobrem stanju, cena 1.500.000 lir. Telefonirati ob urah kosila na št. 040/65137.

PO UGODNI ceni prodam BMW 520 letnik 1976. Telefonirati v večernih urah na št. 040/228734.

PRODAJAMO prašiče za zakol in za rejo z lastne farme - Grudina. Telefonirati na št. 0481/391063 od 8. do 12. ur.

PRODAM skoraj nov štedilnik na plin znamke Zanussi s pečjo, primeren za gostinske obrate. Telefonirati na št. 0481/882165.

MANSARDO v centru Trsta velikost 40 kv. m prodam. Telefon 040/228390.

21-LETNA uradnica išče v jutranjih urah kakršnokoli zaposlitev - tudi kot varuhinja otrok. Telefonirati od 13. do 16. ure na št. 040/225146.

PRODAM nezazidljivo zemljišče - velikost 1840 kv. m. Telefon 040/228390.

HIŠO veliko 80 kv. m prodam. Telefon 040/228390.